4 KURUŞ

HABER

4 KURUŞ

Telefon 2382 — 6 Temmuz 1934 CUMA — Sene 3 Sayı: 785

Arnavutlukta Kral aleyhine isyan!..

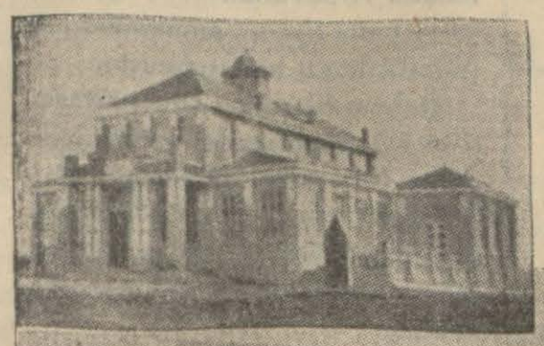

Arnavutluktan bugün gelen bir telgrafa göre isyan çıkmıştır. İkinci sayfanın beşinci sütununda buna dair yazımızı okuyunuz. Resimlerimiz Kral Zogonun bir manevrayı idaresini ve Arnavutluk parlâmento binasını göstermektedir.

Bu isyanı Italyanlar mı hazırladı?

Trakya Yahudilerinin hicretine sebep ne?

Yahudi düşmanlığı Türk metaı değildir. Buna teşebbüs edenler şiddetle cezalandırılacaklar Başvekilin beyanatı çok müsait tesir bıraktı

Trakyadan hicret edenler ne diyorlar?

Alman isyanına Hitler sebebiyet vermiş!

Hücum kıt'aları nasıl kalktı

Hitlerin oturduğu ev, polisler tarafından muhafazada

Berlin, 5 (A.A) — Cumartesi günü Göringin ecnebi gazetecilerine isyanda ecnebi bir memleketin parmağı olduğunu, söylemesi Berlinin ecnebi siyasî mehafilinde fena bir tesir yapmıştır.

Göbelsin Radyoda bu ittihamı teyit eder mahiyette beyanatta bulunması bir çok tefsirlere yol açmış ve bu ecnebi memleketin ev velâ İngiltere ve sonra da Rusya, Fransa İtalya veya Yugoslavyanın olabileceği zannedilmiştir.

Bugün İngiliz ve Fransız sefirleri Alman Hariciye Nazırını ziyareddetmişler ev bu ittihamları şiddetle protesto etmişlerdir.

Bu protestoya diğer ecnebi memleket mümessillerinin de iştirak edeceği beyan edilmektedir.

* * *

Almanyanın dahilî vaziyeti elân vuzuh kesbetmemiştir.

Dün de söylediğimiz veçhile isyanda ecnebi parmağının mevcudiyeti fikri bugün biraz daha kuvvet bulmuştur.

Göringten sonra Göbelsin de bazı ittihamatta bulunması Berlindeki bazı ecnebi mümessillerinin ve bilhassa İngiliz, Fransız sefirlerinin şedit bir müdahale ve protestosunu davet etmiştir.

Von Ribentrop

Diğer taraftan Hindenburgun Başvekil muavini Von Papenin istifasını şimdilik kabul etmemesi

(Devamı 6 ıncı sayıfada)

Bu mühim ve tarihî romana pek yakında başlıyoruz:

"Aptülhamidin gözdeleri„

Ş. Kaya B. Trakyaya gidiyor

Trakyadan İstanbula gelen Yahudilerden bir kısmı

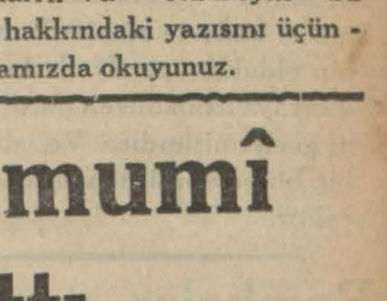

Bir kaç gündenberi Trakya ve civarından şehrimize Yahudiler gelmektedir. Dün akşam da Edirne ve civarından Yahudiler gelmiştir. Mahallî tertipler tarafından tazyik edildiklerini söyliyen Yahudilerin bu gelişi ile hükûmet ehemmiyetle alâkadar olmuştur. Başvekil İsmet Paşa dün Mecliste beyanatta bulunurken ezcümle demiştir ki:

"Trakyada bazı Yahudi vatandaşların kendi şikâyetlerine göre, mahallî tertipler yüzünden hicrete mecbur olduklarını haber almıştım. Türkiyede her fert Cümhuriyet kanunlarının emniyet ve muhafaza

Şükrü Kaya B. sı altındadır. Antişemitizm, Türkiye zihniyeti değildir. Vakit vakit hariçten girer ve derhal önüne geçilir. Bu feveranın da böyle bir salgın olması muhtemeldir. Böyle cereyanlara kat'iyyen müsaade etmiyeceğiz. Verdiğim kat'î emirler üzerine bu cereyan tamamile durdurulmuştur. İstanbula gelen vatandaşlar yerlerine dönmekte serbesttirler. Mes'uller mahkemeye teslim edilmiştir ve edilecektir. Bugün Dahiliye Vekilini oralara gönderiyorum, müteceasirler şiddetle tecziye edileceklerdir...

Yahudi meselesi etrafında tahkikat yapacak olan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey ile Trakya umumî müfettişi İbrahim Tali Bey bu sabah Ankaradan gelmişlerdir. Vekil Beyle müfettişi umumî Pendikten Yalovaya geçmişlerdir. Akşam İstanbula gelerek Edirneye gideceklerdir.

Muharrir Vâ — Nû Beyin bu mesele hakkındaki yazısını üçüncü sayfamızda okuyunuz.

Spor Bayramı

Bugün Taksim stadyomunda yazısı 3 ncü sayfada.

Başvekil Mecliste umumî siyasetimzi anlattı

Hükûmetitimat kazandı

Ankara, 5 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi dün saat on dörtte Kâzım Paşa Hazretlerinin reisliğinde toplanmıştır. Birinci celsede muhtelif lâyihalar görüşülmüş, ikinci celsede Başvekil İsmet Paşa Hz. kürsüye gelerek hükûmetin u-

—Devamı 5 nci sayfada—

Japon Başvekili

Tokyo, 5 (A.A.) — Daily Telgraf muhabirinden:

İmparator tarafından yeni kabineyi teşkile memur edilen amiral Okada, eski Sayito kabinesinin en ileri gelen erkânından biridir.

Sabık başvekilin takip ettiği siyaset amiral Okadanın da siyaseti olacaktır. Mumaileyhin hükûmet teşkiline memur edilmesi, ayni zamanda kuvvetli bir bahriye taraftarlarının da arzularını tatmin etmektedir.

Muallimlik imtihanı

Orta tedrisat muallim muavinliği ehliyetname imtihanlarının tahrirî kısmı bitmiştir. Yarından itibaren de tahrirî kısımda muvaffak olanların şifahî imtihanları yapılacaktır.

Son Haberler

Makedonya komitasının gizli evrakı bulundu!

Şehinşah hz.

Büyük misafirimiz Erzuruma vardılar

Erzurum, 5 (A.A.) — Şahenşah Hazretleri bu sabah saat 8 de Gümüşaneden halkın tezahüratı arasında ayrılmışlar ve saat 10 da Bayburta gelmişlerdir. Saat 13,30 a kadar askerî garnizonda istirahat buyuran Alâhazreti humamun kıtaatın ve halkın tazim tezahüratı arasında Baybuttan ayrılmışlar ve 15,20 de Erzurumu şereflendirmişlerdir.

Alâhazreti humayun şehir kapısında mülkî ve askerî erkân tarafından karşılanmış ve askerî kıtaat resmi selâmı ifa eylemiştir. Mektepliler ve halk Şahenşah Hz. nin ikametlerine tahsis edilen vali konağına kadar olan yollar üzerinde yer almışlardı. Büyük misafir Erzurum halkının bu coşkun tezahüratı arasında şehre girerek 21 top atımı ile selâmlanmışlardır. Alâhazreti humayun yarın sabah hududa müteveccihen şehrimizden müfarekat buyuracaklardır.

Iran gazetelerinin neşriyatı

Tahran, 5 (A.A.) — Cuşiş gazetesi yazıyor:

Şahenşah Hazretlerine dost millet tarafından gösterilen hüsnü kabulün tarihte misli yoktur. İki millet arasındaki dostluk maddî menfaatlere ve diplomasi cemilekârlıklarına istinat etmemektedir. Bu dostluğun kökü çok eski zamanlardadır. Ve bugün daha ziyade kuvvetlenecek ve ebedî olacaktır. Şarkın sulhunu ve terakkisini temin eden bu dostluk, bütün dünyaya sulhun, en mütekâmil şekli ile, medeniyetin beşiğin de vücut bulmuş olduğunu gösterecektir.

Şafakî Sürh gazetesi diyor ki:

Türk milletinin Şahenşah Hazretlerine karşı göstermiş olduğu hissiyatın bir eşine ancak İranlılar tarafından Gazi Hazretlerinin muzafferiyetleri günlerinde kendilerine karşı gösterilen hissiyatta tesadüf olunabilir. Bugün dahi, İran milleti kardeşleri tarafından elde edilen zaferlerde kendilerini şerik addetmektedir.

İttilâat gazetesi yazıyor:

Şahenşah Hazretlerinin seyahatlerinin en büyük neticesi şu olacaktır:

Bundan böyle Türklerle İranlılar biribirlerini kardeş bilecekler ve müstakbel nesillere tesanütlerinin ve kardeşliklerinin nimetlerini miras bırakacaklardır. İki millet binlerce senelerdenberi sahip oldukları meziyetlerle bütün dünyaya ittihadın en güzel misalini göstermişlerdir. Ve dünyada hiç bir şey bu ittihadı bozamıyacaktır.

Bombalar memleketi Viyana!

Viyana, 6 (A.A.) — Donauritzde Heimoehu'ya mensup birisi Nazi olduğu tahmin edilen birisinin hücumuna maruz kalmış ve ağır surette yaralanmıştır.

Başvekâlet kapısı önünde üniversite rektörü, içinde fitili yanmakta olan bir bomba bulunan bir çata görmüştür.

Bir polisin soğuk kanlılığı sayesinde bombanın patlamasının önüne geçilmiştir.

Amerikada

Istiklâl bayramı şenliklerinde 170 kişi öldü

Nevyork, 5 (A.A.) — İstiklâl bayramı şenlikleri münasebetiyle Amerikada kazaya uğrayıp ta ölenlerin miktarı 170 kişiye varmıştır. 1929 danberi, bu, kaydolunan rakamların en azıdır. Telefat, sebep itibariyle, şu suretle taksim edilir:

Havaî fişeklerden iki, otomobil kazasından 69, denizde boğulmak suretiyle 70 ve muhtelif sebeplerle 34.500 kişi de hafif yaralanmıştır.

Tuğla ile bombardımana karşı

Amerika polisi kusturucu bomba ile mukabele ediyor

Sanfransizko 6 (A.A.) — Grevci rıhtım işçileri ile polis arasında tekrar çarpışmalar olmuştur. İki grevci ağır surette yaralanmıştır.

Sanfransizko, 6 (A.A.) — Grevciler bir sokakta Barkat yapmışlardır. Polis, havaya ateş etmiş ve hücum ederek barıkatı zaptetmiş, ateş etmekte devam ederek grevcileri kovalamıştır. Birçok grevcilerin yaralandıkları söyleniyor.

Sanfransizko, 5 (A.A.) Polislerle rıhtım işçileri arasında kargaşalıklar olmuş, bir çok kimseler yaralanmıştır.

Sanfransızko, 6 (A.A.) — Muvakkaten polis tarafından püskürtülen grevciler tekrar hücuma geçmişler ve polisi tuğlalarla bombardıman etmişlerdir.

Kaliforniya hükûmeti tarafından çağrılmış olan millî muhafaza kıtaatı, müdahaleye hazır bir vaziyettedir. Kıtaat, kusturucu bombalar kullanmaktadır ki bu bombalar asgarî iki gün için insanı kötürüm bir vaziyete sokmaktadır.

Sofyada

Ceneral Vatef nefyediliyor

Sofya, (Hususî) — Son zamanlarda fevkalâde şiddetli takibata tabi bulunan "Makedonya dahilî ihtilâl komitesi,, meselesi Bulgaristanı en ziyade işgal eden ve düşündüren işlerdendir. Bu mesele hakkında doğru malûmat almak adeta imkânsızdır. Gazeteler, şiddetli bir sansöre tabi bulunduklarından bu mesele hakkında neşriyat yapamamaktadırlar. Siyasî mahafilden alınan malûmata göre Petriç sancağında komitelerin silâhları toplanırken komitenin gizli mağazaları keşfolunmuş ve bunların içinde ki evrak müsadere edilmiştir.

Makedonya komite reislerinden Yan Sandanskinin evrakı dahi ihtiyar bir papasın delâleti ile Pelin balkanında bir mağara içinde meydana çıkarılmıştır.

Günün en mühim havadislerinden biri de ceneral Atanas Vatevin ikamete memur edildiği haberidir. Ceneral Vatev mahut "Zveno,, grupuna mensup hükûmet taraftarlarından idi. Son inkılâp hazırlıklarına iştirak ve fakat hadiseden bir kaç gün evel istifa eden ceneral Visov'un yerine harbiye nazırı olunca fikrini değiştirmiş ve darbei hükûmetin yapılacağı gece bunu imkânsız bırakmıya çalışmıştır. Önce ordunun inkılâpçılariyle birlikte hükûmeti düşürme hareketine iştirak edeceğini haber alır almaz gece yarısında harbiye nezaretine gitmiş ve kıtaat kumandanlarına telefonla hitapta bulunarak tesirde bulunmak istemiştir. Halbuki ahizeyi eline alır almaz yanında bulunan ve suikast tertibatında müşterek olan yaveri bileğini yakalamış ve muhavereye mani olmuştur. Yeni hükûmet teşkil olur olmaz birinci olarak tekaüde sevkedilmiş ceneral Vatev'dir.

Burada deveran eden rivayetlere göre ceneral Vatev doğduğu yer olan Loveç'te ikamete memur edilmiştir.

Almanya

Ingiltere ile borçlar meselesinde anlaştı

Lodra, 5 (A.A.) — Münakaleler hakkında İngiltere, Almanya arasında bir anlaşma yapılmış ve dün akşam imza edilmiştir.

Londra, 5 (A.A.) — Avam kamarasında M. Neville Chamberlain münakaleler hakkındaki İngiliz — Alman anlaşmasının 1 temmuz 934 ten itibaren altı aylık bir devre için yapıldığını bildirmiştir.

Anlaşma mucibince, bu devre içinde Alman hükûmeti, İngiliz hamillerine ait Young ve Daves istikrazları kuponlarını itibarî fiyatları üzerinden satın almak üzere İngiltere bankasının İngiliz lirası olarak tediyat yapacaktır.

15 hazira 1934 ten sonra İngiliz tebaası tarafından satın alınmış olan kuponlar bu imtiyazdan istifade edemiyecetkir.

İngiliz lirası ile ihraç edilmiş ve İngiltere hükûmetinin herhangi bir parçasına mensup İngiliz tebaası olanlar, İngiliz hâmilidir. İngiliz lirası ile ihraç edilmemiş olan kuponlar için, İngiliz hâmili demek İngilterede mukim olmak demektir.

Eğer Alman hükûmeti alacaklı diğer bir memleket hâmilleri ile onlar için daha istifadeli şartlarla bir anlaşma yaparsa, İngiliz hâmillerinin bu şartların kendilerine de tatbikini istemeğe hakları olacaktır.

Anlaşmıya nazaran, bu devre müddetince İngiltere hükûmeti takas ofisleri teşkil etmek hususundaki selâhiyetini kullanacaktır.

M. Neville Chamberlain şunları da ilâve etmiştir:

"— Anlaşma muahedesine her iki hükûmet, aralarında yapılan ticaretin gayet dostane ve biribirlerine zarar verilmiyecek surette yapılması, bugünkü ticarî vaziyetin devam ettirilmesi ve mümkün olursa arttırılması temennilerini izhar etmişlerdir.

Kral Zogo

Bir isyan hareketile karşılaştı

Bugün Arnavutluğa ait mühim bir haber gelmiştir. Tirandan bildirildiğine göre kral Zogo Yugoslav sefirini kabul etmiş ve mülâkatta Arnavutluk — Yugoslavya ve hattâ Fransa münasebatının sıklaştırılması konuşulmuştur.

İtalyan filosunun Dracı ziyareti ve bunun müsaadesiz vuku bulduğu, Arnavutluk hükûmeti tarafından resmen ifade edilmesinin Arnavutluk — İtalya münasebatını müşkülleştirdiği muhakkaktır.

Arnavutluğun İtalyan tesirinden, nüfuzundan ayrılmak istediği ve başka taraflara istinat etmek arzusu gittikçe bariz bir şekil almaktadır.

Bugün Atinadan da gelen bir telgraf, Arnavutlukta kral Zogo aleyhine bir hareket başladığını göstermektedir. Bu kısa telgrafın ifadesinden anlaşıldığına göre bu isyanın çok ehemmiyetli olduğu ve bunun İtalyan parmağiyle meydana geldiği görülüyor.

Bunun ne dereceye kadar doğru olduğunu şimdiden tahmin etmek güç olmakla beraber, kral Zogonun ve hükûmetinin son zamanlarda bir çok meselelerde İtalyan menafii aleyhine hareket ettikleri bu havadisi kısmen teyit edecek mahiyettedir. Bir gazete haberine göre de kral Zogo yakın bir zamanda Türkiyeyi ziyaret etmek tasavvurunda idi.

* * *

Atina, 5 (Hususî) — Vradini gazetesinin mevsuk malûmatına nazaran Arnavutlukta kral aleyhine kanlı bir isyan başlamıştır. Tiran ile muhabere kesilmiştir. Ayni gazete, hâdisede İtalyanın parmağı bulunduğu kanaatini ileri sürüyor.

Yugoslâvya sefirinin mülâkatı

Sofya, 5 (Hususî) — Tirandan bildiriliyor:

Yugoslavyanın Tiran sefiri Arnavutluk başvekili ile uzun bir mülâkat yapmış ve bundan sonra kral Ahmet Zogo tarafından kabul edilmiştir. Yugoslavya sefirinin bu mülâkat ve müzakerelerine büyük bir ehemmiyet verilmektedir. İki hükûmet arasında pek yakında mühim siyasî müzakerelerin başlıyacağı zannedilmektedir.

Draçtaki İtalyan tezahüratı Roma ile Tiran arasındaki münasebatı tamamen gerginleştirmiştir. Bunun içindir ki Arnavutluk artık açıktan açığa Yugoslav dostluğunu, Fransız himayesini aramaktadır.

Şehitlikleri ziyaret

İnebolu, 5 (A.A.) — Çanakkalede yatan aziz şehitlerimizi ziyaret etmek ve Anafartalarda Türk silâhının şerefini kurtaran Büyük Gaziye minnet ve tazimlerini sunmak için halkevine mensup 35 kişilik bir grup bugün Vatan vapuru ile Çanakkaleye hareket etmiştir.

Ingilterede sıcak dalgası

Londra, 5 (A.A.) — Dündenberi, sıcak dalgası, evelki günlere nisbetle daha büyük şiddetle hükümfermadır. Orta ve cenubi İngilterenin kısmı azamında hararet derecesi, Farenhayt 80 i geçmiştir. Bu sıcağın böyle devam edeceği tahmin ediliyor.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

CÜMHURİYET — Abidin Daver Bey bugün başmakale sütunlarında "Bulgar dostlarımızın mânasız bir hiddeti,, ni anlatıyor. Mesele şudur: Daver Bey geçenlerde Trakyanın ehemmiyetinden bâhis bir makalesinde Edirnenin Türk oluşuna ve Türk kalacağına da işaret etmiştir. Bu yazının bu son kısımları Bulgar matbuatında heyecanlı akisler uyandırmıştır.

Daver Bey diyor ki:

" İki Türk gazetesi Edirneden ve Trakyadan bahsetmişlerse Bulgarlara ne oluyor? Trakya bir Türk yurdudur, biz de Türk gazetecisiyiz. Memleketimizden istediğimiz gibi bahsedebiliriz. Bundan onlara ne? Fakat, efendim, Irakyada gözümüzü kırpsak, kolumuzu oynatsak Bulgarlar bundan bahsederler. Çünkü Bulgarların gözü Trakyadadır.,,

Daver Bey şöyle devam ediyor:

"Bu son yaygara, bilhassa bir noktadan çok mühimdir. Bulgaristanda şiddetli bir sansür vardır. Gazeteler, hükûmetin istemediği hiç bir şeyi yazamazlar, Bulgar hükûmeti Bulgaristanda matbuat hürriyeti vardır. Her kes istediğini yazar diyemez. Bulgar matbuatında "Edirne her zaman Türklüğün bir abidesi oalrak kalacakmış!,, serlâvhasile, resmi tebliğ şeklinde çıkan yazıların, Bulgar Hariciye Nezaretine merbut Bulgar matbuat müdüriyeti tarafından gazetelere verildiğine zerre kadar şüphe yoktur. Şu halde resmî Bulgar mehafili de Trakya ve Edirne hakkında ayni fikri taşıyorlar demektir. İşte asıl mühim olan nokta budur.,,

MİLLİYET — Siirt Meb'usu Mahmut Bey bugün "Alman Markı ve Klering tatbikatı,, ndan bahsediyor.

ZAMAN — Ebüzziya Zade Velit Bey "Almanların hayreti,, başlığı altında Almanya hâdiselerini anlatıyor. Velit Bey şöyle diyor:

"Almanyada üç gün evvel bir bomba tarakasiyle infilâk eden vukuatın, bütün dünyada tevlit ettiği hayret ve dehşet henüz geçmemiştir. Bu vukuattan asıl hayrette kalanların ise Almanlar olduğunu iki gün evvel ajanslar bildirmişlerdi. Filhakika Almanlar, daha bir gün evvel (Hitler) kuvvetlerinin başında gördükleri rüesanın, erkânın, kumandanların ertesi gün toptan kurşuna dizildiklerini öğrenince hayretten dona kalmışlar.

Velit Bey devam ediyor:

"Halbuki bu defa Almanyada (Hitler) kuvvetleri arasında çıkmış olan mücadele, doğrudan doğruya (Hitler) den sonra gelen en kuvvetli ve mühim rüesadan başlamıştır. ve bir gece içinde ya tek bir kurşunla veya yayılım ateşiyle imha edilen işte hep (Hitler) in on iki senedenberi en büyük yardımcısı olan cidal arkadaşlarıdır. (Hitler) nasyonal — sosya'ist harekâtına bu arkadaşlarla başlamış, yedi kişiden ibaret olan ilk teşkilâtını bu arkadaşlar 'sayesinde büyütmüş ve nihayet son reyi âmme müracaatta 40 milyonluk muazzam rey yekûnunu gene bu arkadaşları ile beraber kazanmıştır.,,

"Şimdi hemen her memlekette, (Hitler) in, kendi öz fırkasının bütün erkânını feda ettikten sonra kime istinat ederek icrayı hükûmet edeceği merakla sorulmaktadır.,,

Velit Bey şu temenni ile makalesini bitiriyor:

"Temenni edelim, ki (Hitler) ne yapıp yapıp Alman milletinin gene itimadını kazansın ve vaziyete hâkim olsun. Çünkü bu, Avrupanın sulh ve selâmeti için elzemdir. Fakat bunun pek te kolay olacağını zannetmiyoruz.,,

SON POSTA — Makalesi yoktur.

AKŞAM — (Akşamcı) bugün "Boğaziçinde fabrika... Bütün güzellik âşıklarının tüylerini ürperten bir söz.... diye yazısına başlıyor. (Akşamcı) diyor ki:

"İstanbul civarında yer mi yok? Nihayet asri hayat icaplarına uymak icap ediyorsa işte Yedikule sahilleri. Boğazda fabrika değil, köprü bile yapılmaz. İstanbul ile Galatayı birleştirecek bir köprünün bile çok yükselmemesi ve manzarayı bozmaması için dubalar üzerinde alçak kalması tercih ediliyor. Halbuki Boğaziçine kıymak... Tüyleri ürpertecek bir facia.,,

Benim görüşüm :

Istanbula kaçan Yahudiler neler anlatıyor?

Lüleburgazdan, Edirneden, Uzunköprüden, Kırklarelinden ve Türkiye Avrupasının daha bir kaç yerinden, Yahudi aileleri, kendi ifadelerine nazaran bazı tertiplerin tazyikine maruz kalarak, bir nevi paniğe, yani manevî hezimete uğramışlar, akın akın İstanbula muhacerete başlamışlardı.

Dün, bilhassa, Sirkeci taraflarında ve şehrimizin Musevilerle meskûn yerlerinde bunlara tesadüf ediliyordu. Edirneden ikinci bir dopdolu tren geldi. Fakat gene dün, Başvekilin beyanat ve şiddetli icraatile hareketin önüne geçilmiştir.

İsmet Paşa Hazretleri, bugün intişar eden nutuklarında, ezcümle, "yahudi aleyhtarlığının Türkiye metaı ve zihniyeti olmadığını, vakit vakit hariçten bizim memleketimize girip derhal önüne geçildiğini,, söylemişlerdir. "Böyle cereyanlara kat'iyyen müsaade etmiyeceğiz!,, demişler ve meclis tarafından alkışlanmışlardır. "Kat'î emirlerle hareketin tamamile durdurulduğunu, İstanbula gelen vatandaşların yerlerine dönmekte serbest olduğunu, Dahiliye Vekilinin vak'a mahallerine hareket ettiğini ve mütecasirlerin tecziye olunacağını,, ilâve etmiştir.

Anadolu Ajansı henüz bu beyanatı neşretmeden evvel, Başvekilin icraatının neticesi hissediliyordu. Zira, şehrimize muhaceret eden Museviler, memleketlerinde kalanlarla telgraf ve telefon muhaberesinde bulunmuşlar; oradakiler:

— "Tertipler" , artık, bize tazyikte bulunamıyor. Hükûmet, cereyanın şiddetle önüne geçti. Biz, sizin arkanızdan gelmiyeceğiz. Yerimizde oturacağız. Siz de geri dönünüz! -demişlerdir.

Her yerden ayni mealde haberler gelmiştir.

Kendilerine ne yapıldığını, niçin buraya böyle palas pandıras geldiklerini muhacirlerden sormak üzere, sığındıkları otel ve pansiyonları dolaştım.

. . . . . .

Lüleburgazlılar dediler ki:

"— Biz, kasabamızda, 50 Musevi ailesiyiz. 40 hane hâlâ yerli yerindedir. 10 hane halkı, fena rivayetler işittik; ötekinin berikinin "buradan derhal çıkıp gidin!,, demesile karşılaştık. Eşyalarımızı arabalarımıza doldurduk. Yola çıktık. Hepimiz emniyette olarak İstanbula geldik. Lâkin, sade Donna Tarabulus ismindeki bir kadının arabasına, hüviyetlerini tesbit ettiğimiz bazı mütecasirler hücum etti. Eşyalarını yağma ettiler. Bunların isimlerini hükûmete bildireceğiz. Bugün, Lüleburgazla muhaberede bulunduk. Oradakiler, hükûmetin ciddî tedbir aldığını,artık kimsenin taşkınlık etmediğini haber veriyor. Dönmekliğimizi tavsiye ediyorlar. Hattâ Daviço Baruh isminde bir hemşerimiz, bizim arkamızdan, zevcesile birlikte muhaceret ederken "Karıştıran,, istasyonuna vardıkları zaman, zabit tarafından durdurulmuş, temin ve tatmin edilerek yerlerine iade olunmuş. Lüleburgaz Kaymakamı da, bizzat istasyona giderek manevî hezimete uğrayanları geri çe-

(Va-Nû)

—Devamı 8 nci sayfada—

ŞEHİR HABERLERİ

Ticaret odasınca hazırlanan cetvele göre toptan eşya fiyatları

Cetvele göre 1914 senesindenberi en pahalı sene 928 en ucuz sene de 934 senesidir

Ticaret ve sanayi odası İstanbulun toptan eşya fiatlarını gösterir bir indeks hazırlamıştır.

1914 senesine göre tesbit edilmiş olan bu indekse göre 1914 senesinde 100 kuruş olan zahire ve hububat fiatı 1927 senesinde 1316 1928 senesinde 1366 kuruşa kadar yükselmiştir. Bundan sonraki senelerde tedricen düşen fiatlar 1933 senesi martında 395 kuruş olmuştur. Buna göre hububat fiatı 1914 senesine nazaran birkaç misli artmıştır.

Hayvanî gıda maddelerine gelince 1914 senesinde 100 iken 1929 senesinde 1403 kuruşa kadar yükselmiş ve 1931 senesi şubatında 708 kuruşa düşmüş ve martta 728 kuruşa tekrar yükselmiştir.

Nebatî maddeler ise 1914 senesinde 100 kuruş iken 1928 senesinde 1955 kuruşa yükselmiş ve fiatlar düşerek martta 1022 kuruş olmuştur.

Meyveler ise 1914 senesine nazaran 1928 senesinde 1187 kuruş olmuş ve 1934 martında bu fiat 428 kuruş olmuştur.

İptidaî maddeler ise 1914 senesine göre 100 kuruştan 418 kuruşa yükselmiştir. Maamafih 1928 senesinde bu fiat 1192 kuruşa kadar çıkmıştır.

Dokuma maddeleri ise 1914 senesine nazaran 1928 de 1639 kuruş olmuş ve 1934 martında 1120 kuruşa düşmüştür.

Yapılan umumî istatistiğe göre 1914 senesinde 100 kuruşa olan gıda maddeleri 1934 senesinde 549, iptidaî maddeler 100 kuruşa karşı 491, kayif maddeleri de 1914 senesine göre 1038 kuruş olmuştur.

1914 senesindenberi en pahalı sene 1928 ve en ucuz sene de 1934 tür.

Ada çamları ne olacak?

Ada çamlarına bakılmamakta ve bu yüzden çamların harap bir hale gelmekte olduğu hakkında belediyeye şikâyetler vaki olmuştur. Yapılan şikâyetlerde bilhassa çamlardaki tırtılların ağaçların büyüyüp yeşillenmesine mani olmakta olduğundan bahsedilmektedir.

Belediye reis muavini Hamit B. demiştir ki, çamlarla zaman, zaman alâkadar olmaktayız. Bunlara daha ziyade bakmak, bütçe zarureti dolayısile elimizden gelmiyor.

Klinikler

Muhtelif hastanelerdeki Tıp Fakültesine ait kliniklern Guraba ve Cerrahpaşa hastanelerinde birleşmesi kararlaştırılmıştır. Tıp talbeesi bu suretle daha fazla istifade etmiş olacaklardır. Bu husus için maarif vekâletince üniversiteye 85 bin lira tahsisat verilmiştir. Gureba hastanesinde iki yeni paviyon yaptırılacaktır.

Bunlardan maada yalnız Haseki hastanesindeki doğum ve Şişli hastanesindeki çocuk klinikleri kalacaktır.

Profesör Nisen Ankaraya çağırıldı

Kendisile hükûmetçe yapılan mukavele hilâfına İzmirli Hasan Efendi isminde birine hususî bir hastanede ameliyat yaptığı ve bu sebeple sıhhiye müdürlüğü hakkında takibat kanuniyede bulunulmakta olduğunu evvelce yazdığımız profesör Nissen hakkında tahkikata memur edilen Beyoğlu hükûmet tabibi Cemal bey, tahkikatını ikmal ve fezlekesiyle birlikte evrakı tahkikiyeyi sıhhiye müdürlüğü vasıtasiyle sıhhiye vekâletine takdim etmiştir. Vekâlet evrakı tahkikiyeyi tetkik ve profesör Nisseni Ankaraya davet etmiştir. Her Nissen yarın veya öbür gün Ankaraya gidecektir.

Bir sene hapis

Sabıkalılardan Küçükpazarlı Halidin birinci ceza mahkemesinde bir hırsızlık vakasından dolayı devam etmekte olan muhakemesi neticelenmiş, bir sene hapse mahkûm olmuştur.

POLİSTE

Yangın

Beyoğlunda Asmalı mescitte İstimatyadis efendinin dükkânından yangın çıkmış ve dükkân yanındaki apartmanın birinci ve ikinci katı kâmilen yandıktan sonra söndürülmüştür. Zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

Kolu kırıldı

Şoför Faik efendinin idaresindeki 3284 numaralı otomobil, dün Ayvansaraydan gelmekte iken içindeki müşterilerden Fatma hanım kolunu dışarı sarkıtmış ve telefon direğine çarparak kolu kırılmıştır. Fatma hanım Balat Musevi hastanesine yatırılmıştır.

Otomobil çarptı

Kasımpaşada Kulaksızda oturan kömürcü Hacının çocuğu on yaşlarındaki İzzete, şoför Muzafferin idaresindeki 1822 numaralı otomobil çarpmış, ayak ve kafasından yaralamıştır. İzzet Beyoğlu Zükür hastanesine yatırılmıştır. Şoför yakalanmıştır.

Hafifçe yaralandı

Ortaköyde oturan boyacı Bohor ile seyyar basmacı İsak bir alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Neticede birbirlerini hafifçe yaraladıklarından her ikisi de yakalanmıştır.

Ingiliz sefiri geldi

Bir müddet evvel kendi yatile Marmarada bir gezintiye çıkmış olan İngiliz sefiri M. Persi Loren dün şehrimize dönmüştür.

Hariçte iş alamıyacaklar

Haber alındığına göre iktisat vekâleti teşkilâtına dahil olan memurların hariçte iş yapmaları katiyen menedilmeğe karar verilmiştir. Zira vekâlet memurlarından bir çoğu yüksek iktisat ve ticaret mektebinde vesair mekteplerde muallimlik yapmakta oldukların-dan vekâlet cümlesini menetmiştir.

12 heroinci yakalandı

Polis ikinci şube yeni ve vasi teşkilâtlı bir kaçakçılık şebekesi meydana çıkarmıştır. Şebeke efradı olan on iki kişi ile birlikte on beş kilo eroin de yakalanmıştır. Bunların elebaşıları dört erkek ve iki kadındır.

Ayakkabıcılar meselesi

Ayakkabıcılarla lâstik ayakkabıcılar arasındaki ihtilâfı tetkike memur edilen komisyon dün toplanmıştır.

Tcaret odası, lâstik ayakkabıcıların deri, kösele ve ayakkabı sanayii üzerindeki tesirlerini iki tarafı da toplıyarak mutalealarını almak suretile tetkik etmişti.

Dünkü toplantıda bu mütaleaların yeniden tetkikine başlanmıştır. Tetkikat bittikten sonra komisyon azası bu hafta içerisinde tekmil deri ve imalâthaneleri gezecektir.

Para kaçakçısı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından dün bir para kaçakçısı yakalanmıştır. Yunanistana müteveccihen hareket etmek üzere olan İtalya bandıralı Ctvanto vapuru yolcularından Mustafa efendi isminde birinin para kaçırdığı haber alınmış ve derhal tertibat yapılmıştır. Tertibattan sonra vapur içinde Mustafa efendi aranılarak bulunmuş ve üzerinin aranması esnasında bir şey bulunamamış, fakat ayakkabıları çıkartıldığı zaman taban astarı içinde üç yüz altın bulunmuştur. Kaçakçı derhal vapurdan çıkarılarak hakkında takibatı kanuniyeye tevessül olunmuş ve paralar müsadere edilmiştir.

Belediyenin borcu

Belediyenin Periye bankasından yaptığı istikrazın ödenmesine ait mukavele için maliye vekâletiyle temas etmek üzere bir kaç gün evvel Ankaraya gitmiş olan belediye muhasebe müdür muavini Nail bey dün dönmüştür. Yapılan anlaşma muvafık görüldüğü için mukavele tanzim edilmektedir. Yakında parafe edilecektir.

Seyfi Paşanın görüşmesi

Gümrükler muhafaza umum kumandanı Seyfi Paşa dün öğleden sonra vali ve belediye reisi Muhiddin beyi ziyaret ederek iki saat görüşmüştür.

SİYASET

Fransa, dahilî karışıklıklar arifesinde

Almanya bir ihtilâl devresi yaşadığı esnada Fransada mühim dahilî hâdiseler arifesinde bulunmaktadır. Staviski meselesinin ortaya çıkması dolayısiyle Pariste vukua gelen Şubret karışıklıklarından sonra Dumerg kabinesinin iktidar mevkiine geldiği malûmdur.

Dumerg kabinesinin teşekkülü esnasında eski muharipler faal bir rol oynamışlar ve hattâ eski muharipler-den Rivole'nin tekaüt nazırı olarak hükûmete iştirakini temin etmişlerdi.

Eski muharipler bununla iktifa etmemişlerdir.

Üç milyona yakın azası olan bu kuvvetli cemiyet Dumerg hükûmetinden bir çok metalibatta bulunmuşlardır. Bu taleplerin başlıcalarını hükûmet otoritesinin kuvvetlendirilmesi, adliyenin ıslahı, ve vergi kaçakçılığının şiddetle takibi teşkil etmektedir.

Şimdiye kadar yukarda zikrettiğimiz arzularının tatmin edilmediğini gören eski muharipler sekiz Temmuzda umumî bir içtima yaparak katî düşüncelerini tesbit etmeğe karar vermişlerdir.

Bu içtimaın neticesini şimdiden tahmin etmek güç olmakla beraber eski muharipler in icabında harekete geçebileceklerini kabul etmek lâzımdır.

Fransız halkının büyük bir kısmı, bugünkü şeraitin değişmesini şiddetle arzu etmektedir. Yalnız fırkalar arasında bu hususta takip edilecek yol hakkında derin görüş farkları vardır.

Hattâ "Müttehit cephe" namı altında birleşen sosyalistlerin, komünistlerin ve Radikal - Sosyalistlerin mühim bir kısmı bugünkü hükûmet ve devlet şeklinin değişmesini kuvvetle reddetmektedirler. Bu hızıplar Fransanın bir çok şehirlerinde millî fırkaların taraftarlarına ve bilhassa Bordo mebusu Filip Hanriot gibi hatiplerine şiddetle hücum ve taarruz etmektedirler.

İki tarafın da hararetli bir mücadeleye hazırlandığı muhakkaktır.

Aylardan beri Fransada için için yanan ateş sönmemiştir; ve yarın bu günden daha ziyade parlamak istidadını göstermektedir.

M. R. Necdet

Galatasarayın bayramı

Galatasaray klübü tarafından tertip edilen büyük spor bayramı bugün Taksim stadyomunda yapılacaktır.

Evvelâ Sarı Kırmızılar bir geçit resmi yapacaklar,sonra güreş, halter halat çekme, muhtelif koşular yapılacak, nihayet Galatasaray ile Panatika İfos takımı karşılaşacaktır. Spor bayramının güzel olacağı muhakkaktır.

Yarınki toplantı

Esnaf cemiyeti kâtibi umumiliğile reisleri, yarın ticaret odasında bir toplantı yapacaktır. Toplantıda esnafın bazı dertleri tetkik olunacaktır.

Doçentler

Üniversitenin dört fakültesine mensup ceman 63 doçent, dün akşam hususî bir toplantı yapmış ve halıhazır maaşlarının artırılması hususunun temini için Ankaraya iki murahhas göndermeği kararlaştırmışlardır.

Izmir panayır komseri

İzmir beynelmilel panayırı komiserliğine tayin edilen eski ticaret komiserlerinden Baha bey dün akşam üzeri İzmire mütevecihen hareket etmiştir.

Ahmet Rasim günü

Darüşşafakalılar, Darüşşafakanın çok eski bir mezunu olan merhum Ahmet Rasım için her sene bir ihtifal yapmağa karar vermişlerdir.

Hakîki vesikaları tasnif eden ve birbirine bağlıyan

Kadri CEMiL

6-7-934 Her Hakkı mahfuzdur **Tefrika: 96**

Geçen kısımların hulasası

Mütarekeden sonra Istanbul'da Anadolu lehinde çalışanlar arasına katılan İlhami, İngilizler lehinde çalışan Fatma Nüzhet'le tanışıyor ve onunla beraber yaşıyor. Diğer taraftan Pantikyan yazıhanesinde millî kuvvetlere çalışan Feridun Bey Pantikyan tarafından takip ettirilecektir.

cağı cevaba göre hareket günümüzü tayin edebileceğiniz benim için de bugün kendisine uğrayamıya - cağımı bir emri olursa yazılı ola - rak bildirmesini rica edersin. İster se sana da söyliyebilir.

Recep bey, Mehmet beyi evinde yalnız bırakarak çıktı. Onu takiben on dakika sonra da Mehmet bey....

— 26 —

Mesele tavazzuh etmişti. Mehmet bey, Fatma Nüzhetin hakikaten İngilizler lehine çalışmadığı neticesine varmıştı. Bununla beraber, onun İngilizlere hizmet ettiği de inkâr götüremiyecek bir haldeydi.

Vakit akşam üstüne yaklaşıyordu. Mehmet bey şöyle bir Beyoğluna kadar çıkmak Recep beye tesadüf edebilirse onunla konuşmak arzusunu duydu ve bu fikrini hemen tatbik etti.

Mehmet bey, filhakika Recep beyi bulmuştu. Onu ekseriya o - turduğu pastahane önünden ge - çerken içerde olduğunu farketti.. İçeriye girmeğe lüzum görmiyerek camdan kendisini çağırdı.

Recep bey hemen kalktı ve hesabını vermiye bile lüzum görmeden dışarıya fırladı. Kolkola verip yürüdüler.

Mehmet bey:

— Seninle beş on dakika görüşeyim diye çıktım. Yeni haberler var mı?

— Ben sizden bekliyorum. Üsküdardan ne var ne yok?

— Fatma Nüzhetin lehinde bir neticeye vardım.

— Ya..

— Evet.. İlhamiye, kardeşinin anlattığına göre hemen hemen bütün muvaffakiyetlerini o hazırlamış gibi bir şey...

— Bundan İlhaminin haberdar olmamasına hiç te akıl erdiremiyorum.

— Ben de öyle. Şununla bir de ben konuşmak isterdim.

— Şayet istiyorsan..

— Çok iyi olur.

— Yarın.. Olur mu?

— Pek âlâ..

— Evine gitmek ister misin?

— Niçin istemeyim..

— O halde seni ben gelir, alırım. Daha evvel Fatma Nüzhete haber veririm.

— Ne diye..

— Orasını bana bırak.. Seni almıya geldiğim zaman ne şekilde konuşacağını ben sana anlatırım.

— İsrar etmiyroum..

Mehmet beyle Recep bey bir müddet sessiz durdular; sonra Mehmet bey:

— Recep, dedi. (E.) beyi gör - dün mü?

— Evet...

— Sana bir şey söyledi mi?

— Hayır. Söyliyecek mühim bir şey olmadığın bildirdi. Yalnız azamî bir hafta içinde her işi bitirip hareket etmemiz icap ettiğini söyledi.

— Bir hafta içinde öyle mi?

— Evet.. Ve ayni zamanda: "Mehmet beyin ne şekilde hare - ket etmesi hakkında bir talimat hazırlıyorum. Bunu ancak ya yarın, yahutta öbürgün göndereceğim.. Mühim bir kısmı yazıl - mıştır. Yalnız halledilmesi icap eden küçük bir noktası var. O da tahakkuk ettikten sonra biran evvel hareket etmemenizde hiç bir mana görmem.,, dedi.

— Şüphesiz.. Artık müsterih bir halde İstanbuldan ayrılabiliriz.

İkis de uzaktan, Mecır Tomun geldğini farketmişlerdi. Hafif birer kol temasından sonra birbir - lerinden ayrıldılar. Bir müddet ayrı ayrı ayni hizada yürüdüler.. Beş on metre ileride tamamiyle ayrıldılar.

Sebebi gayet açıktı. Mecır Tom la Recep bey müteaddit yerlerde birbirleriyle karşılaşmışlar ve müşkül vaziyetlere düşmüşlerdi.

Mecır Tom Recep beyden şüpheleniyordu. Fakat onun İngiliz istihbaratında bulunmuş olması daha ileriye gitmesine mani oluyordu.

Bir çok defa, hakkında, bağlı olduğu daireye rapor bile vermiş ve aleyhinde uzun boylu satırlar karalamıştı.

Şimdi karşılaşmış bulunsalardı haklı olarak Mehmet bey üzerine

Fıkra müsabakası

En iyi, en güzel fıkraları bize göndereceklerin yazıları; burada neşredilecektir. Yalnız bu fıkraların uzun olmaması, seçme olması ve okunaklı yazılması lâzımdır.

Sermayesinden bir az fazlasına

İki hırsız bir merkep çalmışlar, merkeple beraber pazarın yolunu tuttuklarında biri, diğerine, arkadaş ikimiz birden gidersek anlaşılacak, sen evde bekle, ben satar gelirim, paraları paylaşırız, demiş. Arkadaşı muvafakat etmiş. O evine, öteki de pazara gitmek için yola düzülmüşler. Merkepli adam, yolda giderken arkasından birisi seslenmiş:

— Hey! Dur, nereye gidiyor - sun? demiş.

Beriki, merkebi pazara satmağa götürüyorum, cevabını verince, "ver bakayım, eğer yollu merkep ise alırım,, demiş. Merkebi almış, üzerine atlamış ve sen şu kâse ile yoğurdu tut ta ben dolaşayım, demiş. Hırsız çocuk yoğurt çanağile bekliye dursun, adam eşeği alınca son süratle kaçmağa başlamış. Bunu gören hırsız farkına varmış ise de kendi malı olmadığından herifin peşini takip ede - memiş ve doğruca evine dönmüş. Evde merkebin parasını dört gözle bekliyen arkadaşı hemen yanı - na sokularak sormuş sattın mı? sattım, kaça verdin? Sermayesin - den bir çanak yoğurt ziyadesine..

Beykoz: Adnan

de şüphesini davet etmiş bulunacaktı.

Acaba, Mecır Tom kendisini görmemiş miydi? Hayır.. Hakikat hiç te böyle değildi.

Netekim, Recep bey ondan şöyle bir beş on metre uzaklaştıktan sonra gerisine bakınca, Mecır Tomun kendisini takip etmek üzere döndüğünü görmüştü. İş hiç beklemediği bir zamanda sarpa sarıyor demekti.

Recep bey, kaçmakla hiç bir neticeye varmıyacağını anlıyordu. İşte bu düşüncenin tesiriyle bir - denbire durdu ve birşey hatırlamış gibi bir tavır takınarak geriye dön dü ve yürüdü.

Mecır Tomla karşılaşınca İngilizce olarak:

— O.. dedi. Nereye böyle Mecır Tom..

— Ben mi? Hiç.. Şöyle bir gidiyordum.

— Nereye?

— Siz nereye gidiyorsanız!

(Devamı var)

Pratik Hayat Bilgisi

Hayatta muhtaç olacağınız amelî maîûmatı kolayca öğreniniz

— 36 —

Nakıl ve tercüme hakkı mahfuzdur

Yazan: . Gayur

Diğer cihetten araziyi tetkik et - mekle beraber köpeği gözden ayırmamalıdır. Avcı ile köpeği birbirine yekdiğerini tamamlıyan malûmat vermelidirler. Kendi başına av, av meraklısını hoşnut edecek bir avdır. Bunun - la beraber avların en cazibidir. Asıl av ismine lâyik olan odur.

Sürek avı: Avrupada bunun için hususî av mıntakaları yetiştirilir. Al - manya ve Avusturyada büyük malikânelerde sürek avı usulü ile av mahsulü toplanır. Sürek avını ekseriya bir kimse idare eder. Yanında muavinleri vardır. Av kaptanı, avcıların hattını tanzim eder. Ve avı kışkırtacak olanları mütevalî ameliyat ile avı avcılara doğru sürebilecek surette sevkeder. Av kaptanı, araziyi, avın cinsini, ve melcelerini, zamanın meteorolojik şeraitini gayet iyi bilmelidir.

Sürek avının bir çok nevileri vardır. Eğer arazi gayet vasi ise kısım kısım taraması lâzımdır. Av ya merkeze doğru yahut taranacak kısma doğru sevkedilir. Nişancıların hattını aşamaması esastır. Nişancılar rüzgâr üstü, yani rüzgâra karşı kışkırtıcılar, rüzgâr altı yani rüzgâr arkalarından gelerek ilerlerler. Avcılar o suretle dağılmıştır ki aralarındaki mesafenin nısfı avı öldürebilecek surette ateş etmeğe müsait olsun. Tek tek yahut birbirine arka vererek çift çift dururlar. Kışkırtıcılar kafile halinde verilen bir istikamete doğru yürürler. Bunlar ekseriya yevmiye ile tutulmuş yerlilerdir. Avı korkutmaları ve avcıların hattına gelince görülmeleri için kendilerine beyaz büyük gömlekler giydirilir. Kışkırtıcıların yavaş ve az gürültü yaparak ilerlemeleri daha iyidir. Av daha ziyade heyecana kapılır ve delicesine bir korkuya kapılarak avcı hattını yarmağa kalkmaz. Ormanda olursa, hayvanı sürenler bir hayvanın ayaklan - dığı bir sayha çıkararak bildirirler.

İPLE AV — Eğer kışkırtıcıların miktarı az olursa ip usulüne müraacaat olunur. İp, yüz metre kadar boyunda ve sağlam olmalı. Bu ipin her kırk santimetresinde beyaz veya siyah tüyler yahut kırmızı, beyaz bez parça - ları vardır. Her üç metrede bir tangurak bulunur. İki sallayıcı, "kışkırtışı" ipin iki ucundan tutar. Üçüncüsü ortasından tutar ve ağır agır nişancılara doğru amudî bir istikamette yürünür.

Bu usul en tesir gösteren usul - dür. Av, korkarak kaçmağa başlar ve hiç biri ipin çizdiği daire haricine çıkmak teşebbüsünde bulunmaz. Bu usulü telâşsiz ve yavaş yürüyüşle tatbik etmelidir.

Arjantin Panpalarında bu usul çok müstameldir. İpin iki ucunu sü - variler tutar.

Yürüyüş avları: En tatbik olunanı daire avıdır. Bunda bir havanın etrafına çevre halinde nişancılar ve saplayıcılar dizilmiştir.

Dairenin nısıf kutru gittikçe küçülür. Silâh atımına gelen avlar vuru - lur. Diğerleri bir merkezde toplanır - lar. nısıf kutur takriben yüz elli met - reye inince nişancılar durup arkalarını daireye çevirirler. Saplayıcılar ilerlerler. Kaçan av daireden çıkarken nişancılar onu daire haricinde vururlar. Bu usule Almanya ve Avusturyada Keseltrayb denir ve çok rağbettedir.

Bu usulle on kilometre çevresi olan dört yüz hektarlık araziyi yirmi ni - şancı ve yüz sallayıcı tarayabilir. Dairenin ilk teşekkülünde avcılar arasındaki mesafe seksen metreden az ol - mamalıdır. Daire avı en ziyade büyük avlarda tavşan avında iyi neticeler verir.

Tek hat sürü avı: Avcılar birbirinden otuz metre mesafede bulunurlar. eğer arazi arızalı ise her iki avcı arasına bir saplayıcı yerleştirilir. İleriye doğru yürüyüş avcı efradının yürüyüşü gibidir. En iyi yürüyenler sağ ve sol açıkta bulunur.

İstikameti onlar tayin ederler. Bu nevi avda pek az köpek kullanılır. Çizilmiş olan avcı hattı aslâ bozulmamalıdır. Yoksa yürüyüş intizamını kaybeder.

Bu nevi av, av mevsimi iptidasında çok caziptir. Fakat av mevsimi açıldıktan on beş, yirmi gün sonra olursa veya esasen bu tarzda taranmış olan araziye yapılırsa tadı kalmaz. Almanya ve Avusturyada bu usulün av, av mevsimi başlarında büyük rağbet görüyor ve itidalle yapıldığından iyi faydalar veriyor. Fransada ise itidal gösterilmediğinden av mıntakasına zarar veriyor.

ORMANDA AV — Ormanda avlanmanın bir kaç tarzı vardır:

1 — Önüne ateş: Bu tarz ovada olduğundan daha ağır ve güçlüklüdür. Arayış sahası nisbeten dardır. Çalılıklar arasında dolaşmak lâzımdır. Bu nevi avlarda griffon veya ıspranyol köpeklerinin kullanılması efdaldir.

Ovada olduğu gibi ormanda da kesretli av elde edilir. Ovadaki hayvanlar ormanda da vardır. Keklik fundalıklardan hoşlanır. Bir karacaya tesadüf etmek veya bir yaban domuziyle karşılaşmak ihtimali vardır.

Maamafih ormanda ovadakinden fazla dikkat ve bilgi ister, burada müptedî olanlar av ve av hayvanı hakkında bilgisi olanlardan istifade etmelidir. Türlü renklerle bezenmiş bir ormanda avın izini yahut kendini görmek için alışkın bir göz ister. Gözün keskin olması ve uzağı görmesi değil, gördüğü şeyleri yapraklar ve fundalıklar arasından iyi seçmeli, bir de kuru dallar ve yapraklar arasında izleri, işaretleri farketmesi lâzımdır.

(Devamı var)

Tefrika numarası 9:

Aşk mı, Servet mi?

Nâkılı: (Vâ - Nû)

Geçen kısımların hülâsası

Fikret, Avrupadan dönünce Türkânı almak istiyor. Lâkin, Türkânın fakirleşen fakat lüks hayat sürmekten bir türlü vaz geçemiyen babası İlhami Bey, kızını Cemal Bey isminde zengin birine vermek arzusundadır.

Genç kızın delilikleri birbirini takip ediyordu. Fikret, onun bu derece haincesine muzip ve şımarık olduğunu asla bilmezdi.

" — Haydi Cemal Bey yabancı.... Ona acımıyor... Fakat, babasına da mı mrehameti yok?... - Diye düşünüyor - du - Hem, beni ne fena mevkide bıraktığını anlamalı değil mi ya?..."

Türkân, bunları hiç te anlıyacağa benzemiyordu. On iki yaşında bir çocuk hoppalığiyle, Fikretin koluna girdi:

— Haydi, biz bahçeye çıkalım... Dedi .. Yemek vakti bizi çağırtırlar... Babamla Cemal Bey, başbaşa iktısattan bahsetmeği öteden beri severler.. Bizse, konuşacak başka mevzular buluruz. Yürü!

Kararlarını o kadar çabuk veri - yor ve öyle azimle tatbik ediyordu ki, üç erkek ne yapacaklarını şaşırdılar.

İlhami ve Cemal Beyler, salonda, başbaşa kaldı... Put gibi donmuşlardı. Fikret ise, kendini, bahçedeki kamariyede, kanapenin üzerinde, Türkân'la yanyana buldu.

İşte, o zaman, küplere bindi:

— Ben seni akıllandı sanmıştım... Halbuki işi daha fazla ifrata vardır - mışsın, çocuğum... - Diyerek ona âdeta çıkıştı. - Senin böyle olacağını hiç ummazdım... Bunlar ne haller kuzum?...

— Ne haller olacak?... Cemal Be - ye iyilik ediyorum.

— ? !

— Benim çok tahammülfersa bir kız olduğumu görsün.. Benden soğu - sun diye yapıyorum... Görmiyor musun, Fikret?... Bu genç zihnen benimle meşgul... Evlenmeği kurmuş... Babam da bu izdivaca servet tamaiyle razı... Hattâ, yangına körükle gidiyor... Cemal Beyi alıp alıp buraya getiri - yor... Ben, taş çatlasa onunla evlen - mem... Allah göstermesin... Büyük sözüme tövbe... Sevmediğim adama ne diye varacakmışım?.. Katiyyen.. Katiyyen... Fikret!... Sen, benim bu ak - şam yaptığım taşkınlıklara bakarak, fena huylu, şımarık bir kız olduğuma hükmetme.. Seni temin ederim ki, bütün bu hareketleri, üzüle, üzüle yaptım... Maksadım, sırf, bu adamı ken - dimden soğutmaktı... Buna emin o - labilirsin... Yoksa, beni, bütün haya - tınca, terbiyeli, mutavazi ve uysal göreceksin...

Bu cümlelerin arkasında ne manalar gizliydi.

Türkân, bir takım çirkin muamelelerle Cemal Beyi kendisinden uzaklaştırmak isterken, ayni muamelelerin Fikrete soğukluk vermesinden korkmuştu...

"Bütün hayatınca" diyordu... Bunun da ayrı bir manası vardı.

Şimdi, teminki hoppalığı geçmişti. Sesine ve haline bir ciddiyet arız olmuştu:

— Fikret!.. - Dedi. - İnsan, kangran olmuş bir yarayı dibinden kesip atmalıdır. Gerçi, bundan belki istırap duyar, fakat, behemehal bunu yapmalıdır... Eğer, bugün yarın diye savsaklarsa daha fazla facialar husule gelir... Ben de derhal faaliyete geçeceğim... Öyle yapacağım...

Delikanlı ürktü:

— Yapacağın nedir?..

— Cemal Bey, bu akşam bizde yemeğe davetlidir... Fakat, yemeğini babamla başbaşa yiyecektir... Sofrada ne sen bulunacaksın, ne ben... Böylelikle, aramızda bir şey olduğunu anlıyacak... Evimizden ayağını kesecek...

Fikretin gözelri fal taşı gibi açıldı:

— Çıldırdın mı sen, çocuğum?.. Böyle şey kabil mi?... Haydi, diyelim ki, farzımuhal, sen, sofrada bulunmıyacaksın.. Bulunmaman olur şey değil a.. Bundan behemehal seni vazgeçireceğim... Fakat bana ne karışır - sın?.. Ben, elbette sofraya oturacağım...

— İmkânı yok... İkimiz birden ortadan kaybolacağız... Seni buna mecbur edeceğim...

— Ne suretle?.

— Eğer sofraya gitmeğe kalkışırsan, ortaya çıkarak: "Cemal Bey... Ben Fikreti seviyorum!" Diye bir lâf atacağım... O zaman, babamın yüreğine inerse mes'ul sen olursun... Halbuki, sözde sen rahatsızlanmışsın diye yukarı haber yollarız.. Ben de seni tedavi ediyor gibi görünürüm... Buna bittabi kimse inanmaz... Fakat, biz bir dereceye kadar terbiyeli hareket etmiş sayılırız... İstiskali Cemal Bey anlar... Ona göre artık evimizden ayağını keser, yahut kesmez... Kendi bileceği iş... Bu sevdadan vazgeçmesi için başka tedbirlere de baş vurabilirim... Maksadımı anladın, değil mi?... Kararım katîdir... Ben hayatta, ancak aşk izdivacı yapabilirim, Fikret... Servet izdivacı yapamam.. Ben, satılık mal değilim... Anlıyor musun?...

Bu muhavere devam ettiği sırada İlhami Bey ile Cemal Bey, yukarda

(Devamı var)

HABER'in hikâyesi

Cezasız kalan katil

— Son sayıfadaki resme bakınız! —

Hademe, matbaadaki odama bir kadınla beraber girdi:

— Hiristiyanca bir şeyler söylüyor... Anlamıyoruz! -dedi.

Otuz beş yaşlarında, iri yarı fakat çevik, mütenasip ve güzel olan bu kadının Rus milletine mensup bulunduğunu anlamak okadar güç bir şey değildi. Giyinişi, hali, tavrı "ben Bolşeviklerden kaçmış mültecilerdenim!,, diye bağır bağır bağrıyordu.

Netekim, kötü bir Fransızca ile:

— Burada Rus'ca bilen var mı?... Uzun bir şey anlatacağım... Gazeteye yazılmasını istiyorum... -dedi.

(Vâ—Nû) Beyin mütercimliğinden istifade ederek kendisile konuştum. Şunları anlattı:

. . . . . .

Allah aşkına yazınız... Kanunlar, onun cezasını veremiyor... Bari, mücrimliği gazetelerde intişar etsin... O herifin katil ve hırsız olduğunu herkes öğrensin...

undan on sekiz sene evvel, kocam Pavl Petrof, ahalisinin huşuneti ve isyankârlığı ile meşhur Touveur kasabasına Çar hükûmeti tarafından tedipde bulunsun diye gönderildi.

Çok müstebit, çok sert bir adam idi. Herhalde çok kimsenin canını yakmış olacaktı. Öldürüldüğü söylendi. Fakat, yanında, bir de sadık uşağı vardı. O da kaybolmuştu. Kocamın beraberinde daimî surette hazine değerinde aile yadigârı bir siyah inci kemer bulunurdu. Bunu belinden ayırmazdı. İçine de, dizi ile altınlar koyardı. Fakat, bittabi, kemer, altınlardan çok daha krymetli idi. İşte zevcimin ölümünden sonra, bu da bulunamamıştı.

Şüphesiz ki, meseleyi daha fazla kurcalamak, tafsilât almak mümkün olurdu. Lâkin, araya mütemadi inkilâplar girdi. Bize muhaceret yolu göründü. Dolaşmadık ne Japonya kaldı, ne Amerika, ne Paris... Nihayet, ilk muhaceret ettiğim İstanbula dönerek yerleştim. Şimdi artık, bütün paralarımı kaybetmiş vaziyetindeyim... Çok bedbahtım... Bir kahvehanede hizmetkârlık ederek hayatımı kazanıyorum...

Rus'larla alâkası bulunduğu isminden anlaşılan müessesemize, geçen gün, bir milletdaşımız geldi. Bu adamı tanıyacaktım... Dikkatle yüzüne baktım. Gayet şık bir adam idi. Sırtında bahalı elbiseler, parmağında nadide bir yüzük, yeleğinde ağır bir köstek vardı. Pür azametti.

Onun da gözü bana ilişti. Dikkatle baktı. Titremeğe başladı. Hemen, ihtiramla, şapkasını çıkarıp eline aldı. Artık, eski gurur ve azametten eser kalmamıştı. Adeta köpeklenmişti...

Bu hal karşısında onu, derhal tanıdım: Uşağımızdı!...

— İvanof!.. -diye haykırdım.

— Efendimiz... -diye boyun kırdı. Ve sonra, titreyerek ellerime sarıldı:

— Siz, burada, bu halde?... Yarabbi... Gözlerim neler görüyor... Ah, zevcinizi o hainler nasıl zalimane öldürmüşlerdi... Birlikte Devore çıkmıştık... Kurşunlar patladı... Velinimetim, kucağıma düştü... Fakat, yerliler, benim de üzerime, saldırdı... Uzaktaki askerlere mendil sallayarak onları imdadıma çağırdım... Heyhat ki, kaçıyorlardı... Efendimizin öldüğünü anladım... Ben de canımı kurtarmak için, askerleri takip ettim... Hakikî bir hezimet husule gelmişti. Herkes bir yere dağılmıştı... Ben de, yaya olarak, sahraların yolunu tuttum... Yürüye yürüye yol alırken, birkaç ay sonra Bolşeviklik zuhur etti... Ortalık karıştı. Beyaz ordulara iştirak eyledim... Döğüştük, fakat mağlup olduk... İşte böyle, gurbet ellerdeyim.

Kılığına kıyafetine ve bahusus parmağındaki yüzüğe bakarak:

— Muhaceretten hiç şikâyet edilecek halde değilsin... "dedim,, Halbuki, bir de benim vaziyetime bak!...

— Ah, Madamcığım... Yazık... Çok yazık size... Bana gelince,ben, taliimin yardımile para kazandım... Neyi tuttumsa altın oldu... Önceleri daha zengindim... Sonra azıcık kaybettim...

Gözlerinin içine bakıyordum. Sanki ruhunu okumak istiyordum. İrkildi:

— Size, haddim olmıyarak, bir mıktar yardımda bulunsam... "dedi.,,

Bu saatte birahane tenha idi. Yanına oturdum... Bir kedi yavru su gibi sokulmağa, yaltaklanmağa başladım...

— Ne iyi adamsın, İvanof... Zaten seni ötedenberi takdir ederdim... Büsbütün hoş olmuşsun... Seni daha o zamandan gözüme kestirmiştim...

Böyle söyliyerek çapkın çapkın gülmeğe başladım. Bir uşak için, efendisinin karısını kendisine metres edebilmek ne demek olduğunu düşünün!... Hattâ bu kadın artık hizmetkâr ve uşak efendi vaziyetine gelmiş bile bulunsa, gene, hayal caziptir.

Petrof, beni davet etti. Patrondan izin alarak, derhal birlikte bir otomobile bindik. Arnavut köyündeki gazinoda içtik... Şimdi Maslak yolunda, sarmaş dolaş gidiyorduk... Ben, zihnimdeki plânı tatbik etmek için, elimden geleni ardıma koymuyordum... Her şeyi göze almıştım... Nefret ettiğim bu herifin beline kolumu doladım. Birden bire şaşırdı; yarasına basılmış gibi:

— Yapma... Yapma... Gıcıklanırım... "diye,, haykırdı.

Şoföre:

— Dur!... Emrini vererek ayağa kalktım. Sabık uşağıma sordum: Sen mi gıcıklanıyorsun, yoksa belindeki kemer mi?.. Farkettim ki: Kemeri sen çalmışsın...

Ve, boş atıp dolu tuttum:

— Bu Kemeri çalmak için kocamı sen öldürttün!

Cahil ve sarhoş herif, ağzındaki baklayı derhal çıkardı:

— Onu vurdular da kemeri valla hi ondan sonra aldım... Aman ya rabbi.., Yakalanıyor mıyım?... Beni affedin... Hırs gözlerimi bürüdü de onun üzerine kocanızı pusuya düşürttüm... Beni ele vermeyin... Allah aşkına...

Bir kâbus geçirirken, ansızın uyanmış gibi yüzüme baktı:

— Peki ama, artık geçmiş ola... "dedi.,, Çar hükûmeti devrildi... Şimdi, bambaşka bir dünyada, bambaşka bir memleketteyiz... Adalet beni takip edemez.. Size ne oluyor?... Haydi işinize...

Ve, birdenbire, karşımda öyle küstahlaştı ki...

Önüme bir on liralık fırlattı. Beni takside yalnız bırakarak, kendi başka bir otomobile atladı.

. . . . . .

Hakikaten de, şimdiki şaraitle adalet onu takip edemez... Bari cezasını bu suretle görsün: Hikâyesini yazın, onu teşhir edin...

(Hatice Süreyya)

Başvekil Paşanın nutku

—Baş tarafı 1 inci sayfada—

mumî siyaseti hakkında çok mühim beyanatta bulunmuşlardır. Neticede mevcudun ittifakı demek olan 205 rey ile hükûmete itimat beyan edilmiştir. Bunu müteakıp Başvekil Paşa tekrar kürsüye gelmiş ve şöyle demiştir:

"— Çetin işleri başarmak için sizin kıymetli teveccühünüz kuvvetlerin en başındadır, en esaslısıdır. Güçlüğü kolaylaştıran büyük kuvvettir.,,

Başvekil Paşanın beyanatı sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra meclisin 1 Teşrinisaniye kadar tatil edilmesi hakkındaki takrir okunmuş ve kabul edilmiştir.

Başvekilin nutku

İsmet Paşa Hz. hükûmetin umumî siyasetinin ana hatlarını izah eden nutkunda ezcümle şöyle demiştir:

"Ünlü arkadaşlar,

Büyük yurtta tetkiklerinize devam etmek için B. M. M. nin çalışmasına ara verecek anlardayız. Biten devrede başardığınız değerli işlerin bir hulâsasını gözden geçirmek ve Türkiyenin yürüdüğü istikameti bir daha mütalea etmek faydalı olacaktır.

Türkiyenin istikameti, milletin ve memleketin yükselme ve ilerleme siyasetinde durmadan çalışmak ve devletin, milletler arası vaziyetinde emniyetini korumaktır. (Alkışlar).

Ticaret

Ticaret bizde serbest ve normal mahiyetini muhafaza edecektir. Bunu memleket için tam semeresini verir ve doğruluğu ve nefasetiyle itibarını muhafaza eder bir vaziyete yükseltmesi için standardını temin etmek ve satılış kooperatifleriyle cereyanı kolaylaştırmıya çalışmak yolundayız.

Memleketler arasındaki bugünkü mübadele vaziyeti alış ve satış arasında ve tediyede muvazene aramayı zarurî edecek ihracat imkânını arttırmak, büyük meselelerimizdendir. İktısat vekâlet deniz ve maden servetlerimizden istifade suretiyle de millete yeni kazanç yolları bulmak için ciddî faaliyete girişmiştir.

Hükûmetin ziraat sahasındaki

Ilk tahsil

Muhterem arkadaşlar,

B. M. M. nin birkaç senedenberi millî maarife verdiği ehemmiyete ana istikametlerini tesbit etmiş bir haldedir. İlk tahsil için hükûmet, istinat ettiği fırkanın umumî müşterek müzaheretiyle mübahi olmuştur. Memleketin büyük bir meselesine millet vekilleri arkadaşlarımızın yakından yardımlarını ibzal etmek suretiyle iştirakleri şimdiden tesirini hissettirmiye başlamıştır. İlk tahsil başlıca hususî idarelerin faaliyet sahasıdır. Hususî idarelerin malî vaziyetlerini tanzim ve ıslah etmek, diğer devlet faaliyetleri yanında, bilhassa ilk tahsilin halini ve atisini tanzim etmek demektir. Bu meselenin ana tedbirleriyle daha birkaç sene uğraşacaksınız. Fakat benim kanaatimce verimli yola şimdiden girilmiş ve hususî idarelerin intizamına temel atılmakta bulunmuştur.

Geçen bütçe senesi verilmiye rek birikmiş olan hususî idare maaşlarını hazineden yardım suretiyle toptan ve birden tesviye etmek imkânını bulmak C. H. F. için şerefli bir alâka, B. M. M. için büyük memnuniyettir. Hususî idarelerin müvazeneli ve muntazam bir bütçe ile idaresini temin etmek için aldığımız ve takip edeceğimiz tedbirlerle gelecekte maaş birikmesine katiyen mani olacağız.

Diğer taraftatn ilk tahsilin hakikaten umumileşmesi ve keyfiyetinin yükselmesi istikametinde tedbirlerimizi mütemadiyen ikmak etmek kat'î kararımızdır.

Üniversite ıslahatı, lise ve orta tahsilin mücehhez ve değerli olması proğramını takip ediyoruz. İlk gündenberi büyük ehemmiyet verdiğimiz meslekî tedrisat için yeni ve ıslahatçı bir hamleye ihtiyacımız olduğunu görmekteyiz.

Şimendifer siyaseti

Büyük ve mühim vilâyetimizin merkezi olan Elâzize varışımızın bütün memlekette hasıl ettiği sevinç bugünlerin tatlı bir hâdisesidir. (Alkışlar)

Çok masraf ve sabır istiyen şimendifer politikası T. B. M. M. nin Türk vatanını temellendirmek için aldığı tedbirlerin başında bulunanlardandır.

Türk vatanının demir ağla örülmesi iktısadî ve siyasî sahada bütün milletin bir tek kaya parçası gibi perçinlenmesi ve kenetlenmesi demektir. (Şiddetli alkışlar).

Türk ordusu

Aziz arkadaşlar,

Bu sene muhtelif vesilelerle cümhuriyet ordusunun faaliyetine yakından temas ettik.

Cümhuriyet ordusunun kudretli ve feyizli bir halde çalışmasını içinden görmek, bizi müftehir ve mağrur etmiştir. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar.)

Vazifesever, kahraman ve fedakâr bir zabitan heyeti ordunun temelini teşkil etmekte ve Türk milletinin muhabbeti ve iftiharıyle muhat olarak onun çalışkanlığına yüksek nümune olmaktadır. (Şiddetli alkışlar). Çetin muharebe tecrübeleri içinde yuğrulmuş bir kumanda heyetinin feyizli sevk ve idaresi, anlayışlı bir göze derhal çarpmaktadır. (Şiddetli alkışlar.)

Millî servetimiz ve takatimiz nisbetinde orduya verdiğimiz paranın yerinde ve iyi kullanıldığına, icap ederse ölçülecek geniş ve müsbet neticeler alacağına emin olabilirsiniz. (Şiddetli alkışlar). Büyük Türk milleti, millet ordusunu techiz etmek için zabitlerini ve askerlerini vasıtalı ve muteber tutmak için severek fedakârlık etmekte yerden göke kadar haklıdır. (Alkışlar.)

Sahası ölçülemiyen bir nimet

Millî Türk develtinin sağlam temellerle kurulmasında, emniyetli ve feyizli yollarda yükselmesinde Mustafa Kemal adlı bir reisemalik olması, ebedî tarihin cereyanında bulunmaz bir fırsat ve pahası ölçülmez bir nimettir. (Şiddetli alkışlar, bravo sesleri.)

Harici münasebetlerimiz

Haricî münasebetlerimizden bahsetmek isterken, İran devletiyle olan münasebetlerimizin hakikî bir emniyet ve sadakete müstenit samimî mahiyetini tebarüz ettirerek başlamak isterim. (Alkışlar) Şahenşah Hazretlerinin toprakla rımıza şeref ve iftihar vermekte olmaları bana mes'ut bir vesile vermektedir. (Alkışlar) Devletlerimiz arasındaki siyaseti yüksek şahsiyetinde hakkiyle temsil eden Şahenşah Hazretleri şayanı hürmet evsafiyle Türk milletini teshir etmişlerdir. (Şiddetli alkışlar) Ümidimiz çok kuvvetlidir ki, İranla Türkiye arasında her sahada yeni ve geniş münasebetler devresi başlıyacaktır.

Bulgaristanla münasebetlermiz

Bulgaristanla münasebetlerimizde hakikî dostluk hissiyatımı, Bulgar hükûmeti ve milleti tarafından açık olarak takdir edilmek ümidiyle doludur. Balkan misakına karşı Bulgaristanın daha yakın ve amelî bir vaziyet alması ihtimali bizim için değerli bir ümittir.

Sovyet dostluğu

Muhterem arkadaşlar,

Sovyet Rusya ile dostluk ve itimat siyaseti kuvvetli ve mesut bir surette devam etmektedir. (Şiddetli alkışlar) İki memleket arasındaki yakın dostluk politikasının vefa ile takip etmek zihniyetinde biribirimizi iyi anlamış olmak hayırlı ve bahtiyar bir hususiyettir.

Fransız dostluğu

Fransanın sulh ve istikrar takip eden politikamızı alâka ile karşıladığını görmek, bizim için hakikî bir memnuniyettir. İki memleket arasındaki ihtilâfların tasfiyesi uzun ve çetin sürdü. Fakat ümidimiz odur ki, yeni bir itimat sahasına girdi.

Ingiltereyle münasebetleri miz dostanedir

İngiltere ile ihtilâfsız, dürüst ve dostane münasebetteyiz. Ticaret münasebetlerinin zarurî yeni şartlara uygun bir surette halledilmesi iktisadî münasebetlerimiz için faydalı bir genişlemiye vesile olacaktır.

Italya ile aramızda ihtilâflı mesele yoktur

İtalya ile ihtilâflı aramızda hiç bir mühim mesele mevcut değildir. Dostluk ve emniyet hissiyatını teyit eden kuvvetli bir muahede ile biribirimize bağlıyız. 1932 de Romada uzatılmasını imzaladığımız muahedenin tavzihi senetlerini bugünlerde teati etmek kıymetli tezahürata zemin vermiştir.

İtalya ile münasebatımızda esas mesele emniyet meselesidir. Bu emniyetin siyasî ve ahdî olarak tam olması için bütün anasır mevcuttur. Sulh ve emniyet hususundaki hassasiyetimiz bizim bir hususiyetimizdir ki, bunun icabatını takip ederken açık bir politika ifade etmeyi ve iki memleket arasında ciddî bir dostluk ve emniyet siyasetinin devam etmesine hizmet etmeyi hakkivle takdir ediyoruz.

Tarihî Tefrika: 93 5 Temmuz 934

Karadeniz Korsanları

Müellifi: *Ishak FERDI*

İşte hakikî (Büyük Rusya) bu tarihten sonra teessüs etmiş ve Moskova şehri (Kremlin) kalesinin kaidesine inşa edilerek, yeni krallığın payitahtı addolunmuştu.

Çarlık istipdadının da bu tarihte başladığı muhakkaktır. Çünkü prenslerin elinden hürriyet ve salahiyetlerini almağa muvaffak olan Çar, tahta geçer geçmez memleketi mutlakiyetle idare etmeğe başlamıştı.

Yeni Rusya halkını teşkil eden insanlar, diğer milletlerin Han'a taptıkları gibi, kendilerini Çarın esirleri olarak tanırlar ve önünde secde ederlerdi. Rusyada Çardan büyük kuvvet yoktu. Memleket, servet, para.. Her şey bütün mânasile Çar'a aitti. Çar tab'asından yüz kişiyi, yüzlerce kişiyi öldürebilir ve bunun sebebi sorulunca: "Çar arzu etti, esirlerinden birkaç yüz kişinin kanı akıtıldı!,, Cevabı verilirdi.

Çar'ın fermanlarından başka kanun yoktu. Bu devirde Rus milleti (Mukaddes Rusya)yı Çar'ın zatında tecessüm etmiş farzederek, ona insanların fevkinde yaradılmış bir (mukaddes şahsiyet) veya (öldürücü ve diriltici bir peder) gibi itaat ederdi.

(Müstebit İvan)ı bu mevkie çıkaran gene halk almuştu. Günün birinde:

"Biz, sana miras kalmış bir maldan başka bir şey değiliz!,,

Diyerek Çar'ın sarayı önünde yerlere yatmışlar ve İvan'ın:

— Haydi, sizi affettim... Dağılınız!

Fermanı üzerine birer birer dağılıp gitmişlerdi. Bu ve buna benzer hâdiseler (İvan'ı ve ondan sonra gelen Çarları, halk üzerinde istipdat yapmağa sevk etmiş, daha doğrusu şımartmıştı.

Rusyada Çarların nufuz ve salâhiyetleri asırlarca devam etti ve "talim terbiye,, nin mânası Çar'a hürmetten başka bir şey değildi. Dinî ve içtimaî müesseselerden başka bütün iş evleri ve fabrikalar bile her şeyden evvel (Çar'ın sağlığı) için dua etmekle mükellefti. En mühim ve müstacel devlet işleri bile (sağlık duası)ndan sonra başlardı.,,

Rüstem, (Eski Rus) tarihini oku dukça meraka düşüyordu. On altıncı asır nihayetinde (Rorik) in ölmesile inkisama uğrayan Çar ailesi arasında başlayan münazaalar memlekete ecnebilerin girmesine vesile olmuştu. (Lehistan) Prensi ile (İsveç) Prensi Rusya'yı istilâ ederek biri (Moskova)ya diğeri de (Novgorod)a yerleşmişti.

(1612) de Ruslar bu ecnebilere karşı isyan ederek memleketlerinden çıkarmağa muvaffak olmuşlardı. O vakit isyanı bastıran şehir vekilleri bir araya toplanarak (Mişel Romanof)u Çar intihap etmişlerdi.

Romanof ilk günlerde millete geniş mikyasta hürriyet vadetmiş ve köylünün hukukunu gözetmişti.

Fakat aradan seneler geçince bu hürriyet hergün biraz daha takyit edilmiş ve köylünün bidayette gözetilen hukuku ihmal edilmişti.

Acaba yeni Kral (Aleksandr)da böyle mi yapacaktı?

Genç ve teceddütperver hükümdar (Kamçı saltanatı)na nihayet verebilecek mi idi ?

Rüstem (Müthiş İvan)ın cinayetlerini göz önüne getirdikçe tüyleri ürperiyordu.

O ne müthiş bir hükümdar idi:

(İvan) uzun seneler memleketi müthiş bir istipdat ve zulumle idare etmişti. Hayatının son zamanlarında hastalanmış ve öldürttüğü insanları düşünerek:

— Kiliselerde ruhlarına dua edilsin. Belki Allah beni bu suretle affeder...

Demişti. İvan bundan sonra, o güne kadar işlediği cinayetlerin defterini yazdırtmış ve yekûnu (3480) isime baliğ olan bu tarihî vesikayı kiliselere tevdi etmişti. Bu isimlerden (986)sının hizasında ya:

"Kadını ve çocuklarile..,,

Ve yahut yalnız:

"Çocuklarile...,,

Cümlesi bulunuyordu. Mütebakisi birer birer imha edilmişlerdi. (İvan) bunların yüzde doksanının keyif veya hiddet kurbanı olduklarını ve ancak yüzde onunun kendisine karşı sadakat göstermedikleri ve fikir sahibi oldukları için imha ettirdiğini hatırlıyor ve ömrünün son günlerinde ruhen muazzep oluyordu.

"Eski Rusya bir köylü hükûmeti idi. Rusya'da büyük şehirler yoktu. Moskova bile büyük bir köy idi. Bu sebeple Rusyada Burjuva ve şehirli sınıfı mevcut değildi. Ancak köylerle zadegândan mürekkep iki sınıf vardı.

Rus zadegânlığı hükûmdar sarayında dalkavukluk yapmakla kazanılırdı. Bunlar da iki kısma ayrılıyordu: Bir kısmı Çar ailesinin ebeveyni ve taallûkatı, diğeri de Çarın sarayında zadegânlığa ehliyet gösterenler idi.

Bu münasebetle hakikî zadegân sınıfı ile yanaşma zadegân arasında daima mevki ve rütbe münazaaları eksik olmazdı.

Çarın sofrasında bile bunların iskemle kavgaları görülürdü. Herkes Çara daha yakın bir iskemlede oturmak isterdi. Sarap teşrifatçısı Çarın reyini alarak iskemle mevkilerini sıraya koyardı.

Hattâ bir akşam (İvan) ın verdiği ziyafette zadegândan bir kadın, sofrada her zaman Çarın solunda dokuzuncu sandalyeyi işgal ederken, o gece kendisine on altıncı sandalyede yer verilmişti. Sofrada birdenbire müthiş bir rezalet koptu... Kadın ayağa kalkarak:

"Ben bu hakarete tahammül edemem. Kocam ve babam Çar Hazretlerine hepinizden fazla yararlık gösterdiği halde, ben bu gece ne sebep ve cesaretle yedi iskemle geriye atıldım? Mevkiimin kaybedileceğine başımın kesilmesini ehven görürüm!,,

Demiş ve salonu terketmişti.

Bu rezaletler sık sık tevali ediyordu.

On yedinci asır nihayetinde bir gece Çar gene böyle bir rezalet sahnesine şahit olmuş ve hiddetlenerek zadegânın dereceleri yazılı olan defteri herkesin gözü önünde yakmıştı. Bu hâdiseden sonra zadegân ziyafet sofralarında mevki farkı aramadılar. Bu cesareti gösteren Çar (Birinci Pol) saray muhitindeki zadegân münakaşa ve dedikodularının da önüne geçmişti. Çar, zadegânın yekdiğeri aleyhindeki sözlerini dinlemiyordu.

(Devamı var)

Alman isyanına Hitler mi sebebiyet verdi?

—Baş tarafı 1 inci sayfada—

Hitlerin eski nüfuzunu kaybettiğine delil addedilmektedir.

Deyli Heraldın ifşaatı

Londrada münteşir ve bu sabah şehrimize gelen İngilizce "Deyli Herald,, gazetesi, Almanyada vaki olan karışıklıkların esasını tamamen başka bir cepheden göstermekte ve meselenin altında saklı bulunduğu rivayet edilen ecnebi kuvvetin hangisi olduğunu —gene kendi istihbarlarına göre— faş etmektedir.

"Deyli Herald,, gazetesinin istihbarına nazaran, karışıklık ve bunu müteakıp, yekûnu mühim bir miktarı bulan kurşuna dizilmeler, Almanyanın silâhlanma hususundaki metalibinin yerine getirilmesi için Fransay'ı yeni bir anlaşma yoluna girişmesi yüzündendir.

Almanya, evvelce, İngiliz murahhası Mister Eden'e bildirdikleri veçhile, silâhlanma sahasında ki bütün istekleri muvafık görüldüğü takdirde, hücum kıtaatını yalnız gayri askerî bir hale getirmek değil, tamamen dağıtabileceğini tahtı karara almıştı.

Hücum kıtaatının diğer liderleri arasında bu haber duyulur duyulmaz, nüfuzlarını kaybedeceklerini anlıyanlar, Başvekil Hitlere karşı ayak diremeği kurmuşlardır.

Fakat neticede, aralarından bir kaç kişinin ihaneti, yahut usulen bulundurulduğu gibi casuslar vasıtasile Hitlere haber gitmiş ve süratli bir tedbirle kıyama karşı durularak mezkûr hâdise vukua gelmiştir.

İngiliz gazetesinin öğrendiklerini teferruatile verelim:

Meselenin, silâhlanma hususunda Alman metalibinin yerine getirilmek istenmesi yüzünden vukua geldiği muhakkak görülüyor.

Öldürülenlerden ne Rohm ve ne de Şlayher, vak'ada birinci şahsiyet olarak gelmemektedirler.

On beş gün kadar evvel, Her Hitlerin en güvendiği, arkadaşlarından Her Von Ribentrop, silâhlanma işleri memuru mahsusu olarak Parise gönderilmişti.

Von Ribentrop, Fransız Harici ye Nazırı Mösyö Bartu'yu görmüş ve eğer Fransa Almanyanın yeniden silâhlanma tekliflerine razı olduğu takdirde hücum kıtaatını isterse tamamen kaldırabileceğine teminat vermiştir.

Deyli Heralt gazetesi, bu sırada Fransız Hariciye Nazırının:

"Vaattan ziyade, bu samimiyete nişane olabilecek bir delil görmek istediğini,, söylediğini bildirmektedir.

Hitlerin murahhası, hükûmetine danışmak için müsaade istemiş ve bilâhare bu işin derhal yapılabileceğine dair daha kuvvetli bir teminatla dönmüştür.

Alman memuru mahsusunun, bu teminatı Fransız Başvekili Mösyö Dümerg'e de verdiği söylenmektedir.

Fakat bu esnada haberler hücum kıtaatçıları arasında şayi oluyor. Ve birbirlerine an'anevî muarız sayılan ve Her Hitler tarafından da daima böyle gösterilmekte olan Fransayla bir anlaşma yüzünden kendilerinin feda edilemiyeceği kaaatine varıyorlar.

Kendilerine bir ay için verilmesi mutasavver olan mezuniyetin, artık bir daha bitmiyeceğini anlamışlardır.

İşte bunun üzerine, Rohm ve diğer liderler, nüfuzlarının kaybolmak üzere bulunduğunu görerek, karşı durmağa karar vermişlerdir.

Karar, en yakın bildikleri tarafından ihbar edilmiştir.

İlk defa haberi alan, gizli polis teşkilâtıdır. Müteakıben Her Hitler ve Ceneral Göring, zecrî bir tatbikata geçerek, büyük bir akıbeti derhal önlemiştir.

Vak'a esnasında muntazam ordunun yardımını gördükleri tahakkuk etmektedir. "Deyli Herald,, gazetesi bunu şöyle izah ediyor:

"Ordu istekle buna yardım ederdi. Çünkü, hücum kıtaatını, askerî noktadan tamamen faydasız bulmakta, ve tam mânasile bir (eski rejim) ihdası için de dahili bir tehlike ve esaslı bir engel teşkil ettikleri kanaatinde idiler.,,

Von Papen çekilecek mi ?

Londra, 6 (A.A) — M. Von Papen Başvekil muavini olarak kalmıştır. Fakat artık Başvekâlete gitmemektedir. Çünkü Başvekâletin iştigal ettiği daireler hücum kıtaları yeni erkânı harp reisi M. Lütz'ün karargâhı olacaktır. Bu hâdise Von Papenin Başvekil sıfatile siyasi faaliyetinin, kendisi de arzu ettiği gibi bittiği şeklinde tefsir edilmektedir.

Von Papen bugün henüz Berlindedir. Fakat yakında mezunen ecnebi bir memlekete gidedeceği ve mezuniyeti esnasında da siyasi hayattan çekildiğinin bildirileceği zannedilmektedir.

Su üstünde yüzen deniz hamamı

Kaliforniyada deniz eğlenceleri sık sık yapılıyor. Orada, su üzerinde yüzen deniz hamamları vardır. Bu resimdeki manzara böyle bir deniz hamamında yapılan eğlenceyi gösteriyor.

Kadın, erkek bir çok kişi, suya olta atıp balık tutmak için uğraşıyorlar. Bu, balık tutma müsabakasıdır. Kim daha evvel, kim daha çok balık tutabilirse, alkışlanıyor. İşte Kaliforniya deniz eğlencelerinden biri!

Tabanca, idare âmili

Viyana, 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Avusturya matbuatı Alman başvekili M. Hitlerin son icraatını tenkit etmekte hemen hemen müttefiktir. Tag gazetesi diyor ki:

"Alman siyaseinde tabanca başlıca idare âmili olmağa başladı. Tatbik edilmiş olan kararları hukukî kılmak hususunda Alman hükûmetinin verdiği karar mezkûr kararlaın meri kanunlarla telif edilemiyeceğini itiraf etmekten başka bir şey değildir.

Sinemacılar

Şûrayı devlete müracaat ediyorlar!

Ankara, 5 (Hususî) — İstanbul sinemacılarının mümessili Cevat Bey burada alâkadar makamlar nezdindeki temaslarına devam ediyor.

Dahiliye müsteşarı bana bu bahis etrafında dedi ki:

"— Vergi ve resmi tediye edenlerin tekrar icrai lubiyet etmelerine müsaade edilecek, aksi takdirde kanunsuz hiç bir müsaade verilmiyecektir.,,

Haber aldığıma göre sinemacılar dahiliye vekâletine müracaatlerinde meselenin şûrayı devletçe hallini ve neticei kararda icrai lubiyata izin verilmesini istemişlerdir. Vekâlet, sinemacılara, şûrayı devlete müracaatte serbest olduklarını, ancak neticei karara kadar vergi ve resim verilmedikçe müsaade edilemiyeceğini bildirmiştir.

Romanya Nazi teşkilâtı dağıtılıyor

Bükreş, 5 (A.A.) — Kabine, Romanya dahilindeki bilûmum Alman nazi teşkilâtının hemen dağıtılmasına karar vermiştir. Bundan başka siyasî üniformaların giyilmesi de hükûmetçe yasak edilmiştir.

Hasan Yulaf özü

Unu Vitamini ve Kalorisi Pek Mebzul

Çocuk gıdasıdır

Doktorlarınıza sorunuz. Yulaf çocuklara hayat ve ruh verir. Neşvünemalarına ve çabuk yürümelerine ve afiyet ve sıhhat içinde yaşamalarına sebep olur. Hastalıksız neş'eli, tombul yapar. Yulaf özile pirinç, nişasta, patates, arpa, mısır ,irmik, bezelye, mercimek özü unlarını çocuklarınıza bol bol yedirminiz. Tabiatin bu sade ve hakikî gıdası çocukların hayatî bir gıdasıdır. Hasan özlü unlarile yapılan mahallebi, tatlı ve püre ve çorbaların nefasetine doyum olmaz. Hasan markasına ve ismine dikkat.

Dikkat : Fiyatlarda Mühim Tenzilât

Hummai Tifoidi, sizi öldürmeden evvel siz,

SİNEKLERİ

Öldürünüz

Sinekler, her yere konarlar ve her yere sığınırlar. Pisliklerde doğarlar ve mezbelelerde yatarlar. Bunlar öldürtücü Hummai Tifoidiyi aşılamağa başlıca vasıta teşkil ederler. Adi ve tesirden âri haşarat öldürücü mayiler, yuvanızı bu sineklerden koruyamaz. Bunun için FLİT dört harfli F-L-İ-T tedarik ediniz. Siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekelere dikkat ve onları musirren talep ediniz.

Yalnız **FLIT** isteyiniz

Umumî Deposu : JÜL KREPEN, İstanbul, Galata, Voyvoda Han No. 1

SATIE Vantilâtörleri

ve fevkalâde tediye şartları sayesinde

Veresiye Serinlik

(893)

Sıcaklara karşı

HAYAT

Sigortasıdır

Avrupanın en yüksek markalarile mukayese edilmelidir. Münhasiren kibar mağazalarda satılır.

---

kiralık

Tamamen tamir edilen bilûmum konforu havi Yeni Postane arkasında Aşır Efendi caddesinde Türkiye hanında oda, depo ve mağazalar kiraya verilecektir. Fiyatlar ehvendir. Türkiye hanında (3) ncü katta Rüştü Efendiye müracaat olunması.

Gayet havadar ve nezaret fevkalâdeli Ayasofya tramvay istasyonunda köşe başında 2 numaralı havagazı, elektrik, terkoslu dört odalı bir daire kiraya verileceğinden talibin altındaki mahallebiciye ve pazarlık için Galata Melek han 7 numaraya müracaatları.

(2682)

Acele satılık dükkân

Çemberlitaşta Tavukpazarında 16 numaralı dükkân acele satılıktır. Taliplerin Sultanahmette Kapıağası mahallesinde Mustafapaşa sokağında (5) numaralı haneye, görmek istiyenlerin içindekilere müracaat etmesi.

Diş tab'bi

Bedri Hakkı

Kdıköy: Altıyol ağzındaki muayenehanesinde her gün hastalarını kabul eder.

Telefon: 60760

Kiralık Ev

iki odadır.

Kumkapı Nişancası Havuzlu Mühre sokak No. (5)

DİKKAT: Pazartesi Perşembe saat ikiden sonra aynı numaraya müracaat.

Beyoğlu tapu baş memurluğundan:

Yeniköy Ayanikola mahallesinin köy başı caddesinde eski 147, 147 yeni 153, 153/1 No: lu bir sahilhane ile bir hane 3 K. sani 328 tarihli müstesna Ayayorgi Rum kilisesi müstesna evkaf senetleriyle mutasarrıfları Efrojini ve Blekteranın teptilen ve iktisap eyledikleri tabiiyyeti ecnebiye dolayısile tashihen tescilini talep eylemişlerse de müstesna vakfa ait defter tapu idaresine devr edilmediğinden senetsiz tasarrufat ahkâmına tevfikan tahkikatı mahalliye icra kılınacağından işbu gayri menkuller hakkında iddiayı tasarruf edenler mevcut olduğu taktirde on beş gün zarfında tapu müdüriyetinde Beyoğlu tapu baş memuriyetine 934/2627 muamele No: sile müracaatları ilân olunur. (2699)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Tamamına on beş bin lira kıymet taktir edilen Boğaziçinde Büyükderede Çoban oğlu sokağında eski 12, 14, 16 No: lu sırf mülk mabahçe hane İspanya sokağında eski 31 mükerrer yeni 33 No: lu bahçe ve Fındıksuyu sokağında eski 2 mükerrer numara alan ve tapu kaydine nazaran üç arsa ve bir bap haneden ibaret olup bu kerre arsalar kalp edilerek üç kısım sedli bahçenin ortasında bodrum katı kârgir üst katlar ahşap pencereleri pancurları pancurlu dahilî kısmen boyalı sahrincli ve muhtelif çam ve zinet ve gül ve mütenevvi meyva ağaçlariyle müzeyyen dıvarları demir parmaklıklı havuzlu ve limonluklu arka sokağa medhali bulunan on iki odalı terkos ve elektrik tesisatlı mezkûr gayri menkulün heyeti umumiyesi açık artırmaya vazedilmiş 16 — 7 — 934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 7 — 8 — 934 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma suretiyle satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde 7,5 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi belediye vakıf icaresi müşteriye aittir. Muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son arttıranın teahhüdü baki kalmak üzere on beş gün temdiden 22 — 8 — 934 tarihine müsadif çarşamba günü ayni saatte en çok arttıranın üzerine ihalesi yapılacaktır. 2004 No: lu icra kanunun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hak sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbiteleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi taktirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. İşbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934/692 No: sile memuriyetimize müracaat etmeleri ilân olunur.

Şerefinize !

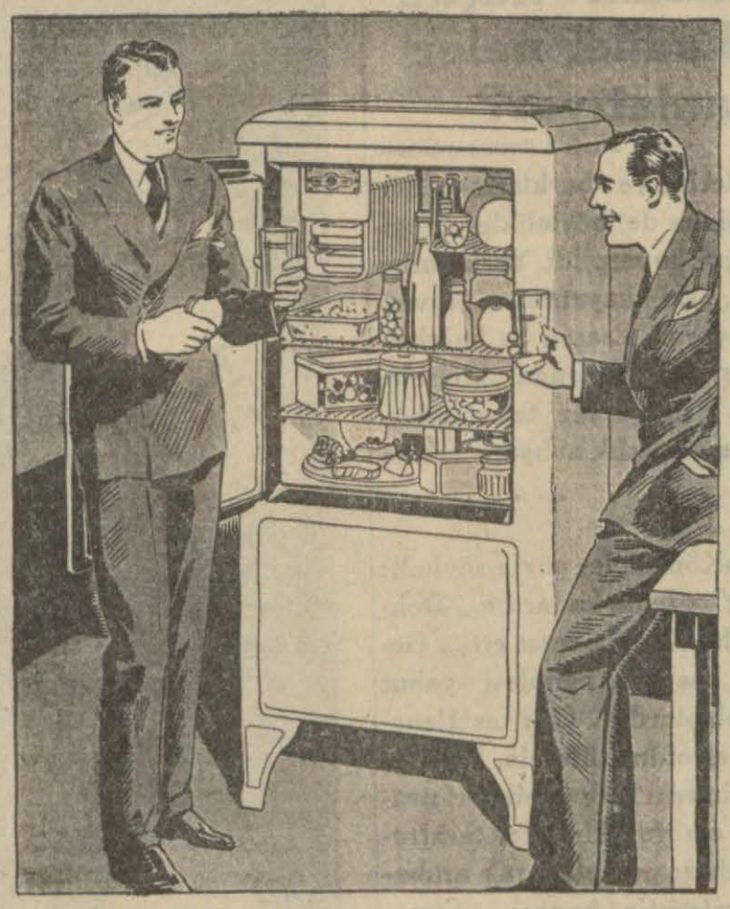

Bir *Kelvinator*

Yazın evinizi cennete çevirir.

En asrî elektrik otomatik soğuk hava dolabı

Sahibinin sesi

Satış mahalli: 210 İstiklâl caddesi Beyoğlu Nurettin ve Şki. Ankara A. Vetter ve Şki. Izmir

---

Marmaranın Pırlantası

Bomontinin nezareti altında

Kızkulesi park ve plâjı

Köprü üsküdar iskelesinden, ve Beşiktaştan Salacığa sabahtan gece yarıma kadar her yarım saatte gidiş geliş vapur vardır.

Incesaz, Orkestra, Varyete

Gayet ucuz mezeler. Taze buzlu küçük fıçılar müşterilerimizin sofralarını şenlendirmektedir.

Hususî müsamere ve ziyafetler kabul ve tertip edilir.

Fatih - Saraçhanebaşında

Hayriye Lisesinde

Bakaloryaya Hazırlık Kursları

Birinci ve ikinci devrenin her zümresi için resmî liselerin tanınmış muallimleri tarafından idare edilen kurslar açılmıştır. Arzu edenlerin hergün mektebe müracaatları.

(Telefon: 20530) **(945)**

KARYOLA

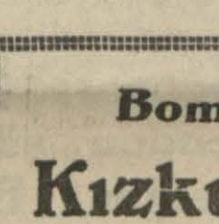

Lâke, bronz, nikel ve çocuk karyolalarının envai çeşidini ucuz fiyatla Istanbul Rızapaşa yokuşunda

66 Numara

Asrî Mobilya Mağazasında

bulabilirsiniz. Telefon: 23407. AHMET FEVZİ 791

Tayyare Piyangosu

3 üncü Keşide 11 Temmuz 1934 tedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Ayrıca: 10.000, 5.000, 4.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Millet Meclisinde Hükûmete itimat beyan edildi

HABER

KUPON 182 6-7-1934

Benim görüşüm:

Istanbula kaçan Yahudiler neler anlatıyor?

—Baş tarafı 3 üncü sayfada—

virip evlerine ve barklarına iade etmiş. Bizim de, böylelikle yüreğimize soğuk su serpildi. Yerlerimize dönmek, eski hayatımıza kavuşmak istiyoruz. Esasen bu hareketi yapanlar, aklı başında kimseler değildi. İşsiz güçsüz takımından, bulanık suda balık avlıyan adam-

. . . . . .

lar idi.„

UzunKöprülüler şöyle söyledi:

"— Yüz hane kadardık... Doksan beş hane muhaceret etti... Geri kalan beş aile, hâmilesi yahut hastası olanlardır... Çok eseflenecek haller oldu... Meselâ, Liza Adoto ismindeki kadın, isimleri nezdimizde mahfuz kimseler tarafından üstübaşı parçalanarak arabaya bindirilmiştir. Annesi, gitmemek istemiş, arabanın önüne yatmış, o da gene zorla arabaya bindirilmiştir. Memleketimizde zengin bir adam olan İlia Adato, bu suretle, ailesile birlikte hırpalandığı ve eşyasını alamadan kovulduğu için, bugün, İstabulda, tanınmıyacak halde dolaşmaktadır.

"Bu vak'aların kimler tarafından teşvik edildiğini biliyoruz. İsimlerini hükûmete bildireceğiz. Bunlar, münevver geçinen insanlardır. (Yahudi mağazalarından alışveriş etmeyin!) suretinde beyan nameler basarak köylere dağıtmışlardır. Bize şiddetli bir boykotaj yaptırmışlar ve buna riayet etmiyeni, sözde cezaya çarpılacakmış gibi, tehdit etmişlerdir.„

Türk tıbbiyesinden mezun, Türk ordusunda ve müesseselerinde yirmi sene hizmet etmiş ve Türkçeyi tam bir Türk münevveri gibi konuşan ismi mahfuz bir doktor ilâve etti:

"— Yıllardır tedavi ettiğim hastalar, benden ayağını kestiler. Hay di bu, neyse... Fakat Uzunköprüde, içilecek suyu saka kadınlar, evlere tenekeyle taşır... Bizim suyumuzu getiren kıpti kadınını evimize su vermekten menettiler.... Ben de Türküm ve necip Türk milletinin düşmanına bile su verdiğini bilirim.„

. . . . . .

Yüz yirmi hanelik Yahudisi olan Kırklarelinde, evleri bazı haylaz çocuklara taşlattırmışlar. Kendini bilmiyen büyükler arasında da ayni hareketi tekrarlıyanlar olmuş. Ancak zabit evlerine komşu oturan Musevi aileleri bugibi taarruzlardan masun kalmış.

Edirnede ise, bin Yahudi ailesinden takriben yüz elli, iki yüz kadarı İstanbula gelmiş.

. . . . . .

İstanbulda son zamanlarda çıkmakta olan Musevi aleyhtarı bir mecmuaya cevap verirken, Türkiyede bu Hitlerkârî fikrin propaganda edilmemesini tavsiye eylemiştik. Bu gibi neşriyat, bittabi bazı ham ruhlar üzerinde menfi tesir yapmıştır. Neticeyi görüyoruz: Üç beş kişi, Nazi üzentiliğine kalkışmış; Almanyada cereyan eden vuku'atı dinliye dinliye sinirleri bozulmuş, ürekliği son hadde var-

Hayır, benden şüphelenmeyin.. Vallahi onu ben bu hale getirmedim... Başkaları vurdu... Ben "imdat!„ diye haykırıp mendil salladım.

Yazısı bu nüshamızdaki (Haberin Hikâyesi) dir. Resimli hikâyelerimiz birer günlüktür, yani mabaatsızdır. Gazetemizde her gün böyle bir hikâye vardır.

mış olan Museviler de, gürültüye kolaylıkla papuç bırakmışlardır.

Şükrü Kaya Beyefendi, asayiş vazifesinde, gevşekliği görülen memurlar olduysa, bittabi, mes'ul edecektir. Hele, Başvekilin beyanatı kat'î ve serttir: Mütecasirler şiddetle tecziye edilecek!

Türkiyede kanunların hâkim olduğu ve burada Çar Rusyası Kral İspanyası Padişah Devleti Osmaniyesi Nazi Almanyası tehcirlerinin varit olamıyacağını bütün dünya bir kere daha öğrenecektir.

. . . . . .

Ancak, tam mânasile hak ve hakkaniyetin hadimi olmak için, ilâve edeyim ki, Yahudiler arasında geçirdiğim bir kaç saat zarfında, şu intibaı aldım: İçlerinde bir ikisi müstesna, ekseriyeti, aralarında, bedîî mahiyetini tayin edemediğimiz bir İspanyolca ile kulaklarımızı tırmalıyan berbat bir Fransızca konuşuyor! Türk harsına temessül etmemekteki taannütlerini de, muhitlerinde gördükleri aksülâmele bir sebep diye ilâve etmek zarureti vardır.

Türk milleti, ırkçı değil, diğer milletlerin düşmanı değil, Yahudi aleyhtarı değildir. İsmet Paşa Hazretlerinin sözlerini tekrarlıyorum: "Türkiyede her fert, Cümhuriyet kanunlarının emniyet ve muhafazası altındadır. İstanbula gelen vatandaşlar, yerlerine dönmekte serbesttirler...„

Lâkin, Türkiye vatandaşları! Cemaat huylarınızdan vaz geçiniz, Türkleşiniz!

(Vâ-Nû)

Ciddiliği veya manasızlığı kat'iyetle anlaşılamıyan bir mevzu: Telepati

Avrupada "Telepati" hâdiseleri fevkalâde alâka uyandırıyor. Meselâ "Medyum" denilen garip ve şiddetli ihtisas kabiliyeti olan insanların, uzakta olan hâdiseleri, bu hâdiselerin olduğu anda hissetmeleri ve söylemeleri, söylediklerinin hakikî vaziyete uygun olduğu sonradan anlaşılınca, bu merak bir kat daha artıyor. Ruhî bir uzağa erişme, bu erişmenin ihtisasın kuvvet derecesine göre üstünlüğü şeklinde de tefsir edilen bu hali, dudak büküşle karşılıyanlar, rastgele, boş atıp dolu vurma kabilinden sayanlar bulunduğu gibi, bilâkis ilmî tetkik ve tahlil mevzuu teşkil etmesinin isabetli olacağını ileri sürenler bulunuyor.

Burada, bir Avusturya gazetesinde çıkan iki "Telepati" hâdisesini not ediyoruz. "Serenus" imzasını taşıyan bu yazısında, muharrir şunları anlatıyor:

" İlk hâdise, 1909 senesinde benim aile muhitimde olmuştur. Kardeşim Karl, o zaman rahatsızdı. Dalmaçya sahillerinde bir yere hava tebdiline gitmişti. O, bu cenup memleketinde bulunduğu sırada, kız kardeşlerimizden biri genç yaşında ölmüştü. Kardeşim Karlın hasta bulunduğunu düşünerek, bu ölüm haberini kendisinden saklamağı kararlaştırdık.

Fakat, tam cenaze merasiminin yapılmak üzere olduğu bir sırada, ondan bir telgraf aldık. Kardeşim, telgrafında evdekilerin sıhhati yerinde olup olmadığını soruyor, endişeye kapıldığından bahsediyordu. Gece korkunç rüyalar görmüş, gündüz içinde müthiş bir sıkıntı duymuş. Sonradan bana birisinin öldüğünü sezdiğini, yalnız ölenin doğrudan doğruya ben olduğumu sandığını söyledi.

Geçende, şimdi ölmüş bulunan bu kardeşimin uğradığı bu hale dair söz söylediğim sırada, mecliste hazır bulunan bir avukat, şöyle dedi:

— Ben, çok maddî düşünen bir adamım. Bununla beraber, çocuklu - ğumda olan bir hâdiseyi düşünürken, hâlâ dalgınlaşırım. Bu hâdiseye kız kardeşlerim de şahit olmuşlardır.

1889 senesinde, on yaşında var, yoktum. Bir öğle üzeri kız kardeşlerimle sofra başında oturuyordum. Annem, mutfaktan geldi. Elinde çorba kâsesi bulunduğu halde yaklaştı. Önümüzdeki kâselere çorba koyacaktı. Gülerek, tatlı tatlı konuşarak, kaşık elinde dururken, ansızın sapsarı oldu. Durduğu yerde sendeledi ve iki eliyle birden yüzünü kapadı.

Biz, şaşırdık. Telâşla ne olduğunu sorduk. Nefes nefese "Babam.... Büyükbabanız şu anda öldü!" Diye hüngür hüngür ağlamağa koyuldu.

Sonradan, hakikaten o saatte büyükbabamızın nüzul isabetiyle öldüğü anlaşıldı.

Soy adı

Türk vatandaşının bir soy adı kabul etmesi ve kullanması hakkında bir kanun kabul edildiğini yazmıştık. Herkesi alâkadar eden bu mühim kanunun esaslarını neşrediyoruz:

" Her Türk öz adından başka soy adını da taşımağa mecburdur.

Söyleyişte, yazışta, imzada öz ad önde, soy adı sonda kullanılır.

Rütbe ve memuriyet, aşiret ve yabancı ırk ve millet isimleriyle umumi edeplere uygun olmıyan veya iğrenç ve gülünç olan soy adları kullanılamaz.

Soy adı seçme vazifesi ve hakkı evlilik birliğinin reisi olan kocaya aittir.

Evliliğin feshi veya boşanma hallerinde çocuk anasına tevdi edilmiş olsa bile babasının seçtiği veya seçeceği adı alır. Koca ölmüş ve karısı evlenmemiş olursa ve yahut koca akıl hastalığı ve akıl zaifliği sebebiyle vesayet altında bulunuyor ve evlilik te devam ediyorsa bu hak ve vazife karınındır.

Kocanın vefatiyle karı evlenmiş veya koca evvelki fıkrada zikredilen sebeplerle vesayet altına alınmış ve evlilik te zeval bulmuş ise bu hak ve vazife çocuğun baba cihetinden olan kan hısımlarından en yakın erkeğe ve bunların en yaşlısına, yok ise vasiye aittir.

Mümeyyiz olan reşit soy adını seçmekte serbesttir.

Akıl hastalığı ve akıl zayiflığı dolayısiyle vesayet altına alınmış olan reşidin adını babası, yok ise anası, bu da yok ise vasisi seçer.

Enbüyük mülkiye memurunn vereceği müzekkere üzerine Cümhuriyet müddeiumumisi, 3 üncü maddedeki memnuiyete uyğun olmıyarak soy adı kullananların bu adı değiştirmelerini ve tarihte ün almış olanlara ilişik anlatan adların, hilâfını iddia ile, kullanmamasını mahkemeden istiyebilir.

Kanunla taayyün eden unvanlar mahfuzdur.

Bu kanunun neşri tarihinden itibaren iki yıl içinde gerek soy adı olmıyanlar ve gerekse soy adlarını değiştirmek istiyenler taşıyacakları adı hükûmetin tayin edeceği şekilde nüfus kütüklerine geçirilmek üzere bildirirler Bu iş için verilecek her nevi evrak pul resminden muaftır.

Soy adı seçme işlerinde çıkacak ihtilâfları halletmek ve kendilerinden soy adı seçmiyenlerle anası babası belli olmıyan çocuklara ad takmak ve bir adın kanunun istediği şekle uygun olup olmadığı hakkında karar vermek salâhiyeti, ana kütüğün bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuruna aittir.

Valiler ve kaymakamlar soy adlarının nüfus kütüklerine ve doğum kâğıtlarına doldurulması işinde diğer devlet dairelerinde münasip gördükleri memurları iş bitinceye kadar yardımcı olarak nüfus dairelerinde çalıştırmağa salâhiyetlidirler.

Bu kanunun tayin ettiği müddet geçtikten sonra soy adlarını değiştirmek istiyenler Kanunu Medeninin bu baptaki hükümlerine tabi olurlar.

Soy adlarını nüfus kütüğüne ve doğum kâğıtlarına yazma işinde ihmali görülen memurlar hakkında kaymakamlar bir haftalığa, valiler on beş günlüğe kadar maaş kesme cezası verebilirler. Bu kararlar katî olup ilk ödenecek maaştan kesilir.

Kanunun tayin eylediği zaman içinde soy adını memurlara bildirmiyenlerden beş liradan on beş liraya kadar ve bu iş için hükûmetçe verilecek vazifede ihmali görülen muhtarlar ve ihtiyar heyetleri azasının her birinden ve belediyelerce memur edilenlerden on liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır. Bu cezalar mahallî idare heyetleri karariyle verilir ve vali veya kaymakamların tasdiki ile katileşir.

Bu kanun neşri tarihinden altı ay sonra meriyete girecektir.